

DELO življenje

ZAJEC ALFONZ
LOŠKA C. 56

Poštnina plačana pri pošti 5

4226 ŽIRI 4226 Žiri

Če bomo hodili po istih poten, bomo prišli v iste kraje

Lep rek pravi: »Če bomo hodili po istih poteh, bomo prišli v iste kraje.« In po kakšnih poteh hodimo mi v Alpini, se mnogokrat sprašujem. O tem sem še posebej razmišljal pred nedavnim, ko sem zakoračil v četrto leto mojega (drugega) delovanja v Alpini. Prednovoletni čas, ko se z načrti oziramo naprej, je pravšnji za taka razmišljanja. Naj strnem nekaj misli – koristilo bo meni, malo pa mogoče tudi tebi, dragi bralec.

Spreminjati nekaj, samo da se spreminjati ali za vsako ceno, je neumnost. Srž gornjega pregovora je, da nekaj novega, boljšega, itd., ne bomo dosegli, če bomo delali vse po starem. Kje opažam ugodne spremembe?

Najbolj sem bil ob prihodu v Alpino konec leta 1998 zgrožen ob kroničnem pomanjkanju naročil in denarnih sredstev. Vse znane spremembe po osamosvojitvi in izgubi vzhodnih trgov so imele težke posledice. Novih kupcev ni bilo mogoče dobiti čez noč, zaradi raznovrstnih (naših) težav pa so odhajali tudi na novo pridobljeni kupci. Zastojev v proizvodnji je bilo ogromno. Finančna sredstva smo pridobivali pri celi vrsti bank, pri vsakomur, ki je le hotel kaj posoditi. Pred vsakim petnajstim me je skrbelo, kako bomo spravili skupaj za plače. In da ne pozabimo – v istem času sta proti stečaju letela Peko in Planika.

Dovolj razlogov torej, da smo rekli: Ne, po tej poti naprej pa ne! In smo:

- si določili razvojno usmerjenost,
- sprejeli strategijo razvoja proizvodnih in prodajnih programov do 2005,
- sprejeli finančno strategijo do leta 2003,
- dokončali dokapitalizacijo EBRD,

- organizacijsko zaokrožili proizvodnjo,
- razdelili nabavo na strateško in operativno,

• povezali operativno nabavo s planom proizvodnje,

• krepili dobro zastavljen sistem razvoja kolekcij v modnem programu,

• v razvoju športnih kolekcij vključili mlade perspektivne zunanje sodelavce,

• uvedli sistem ponaročil,

• sklenili z Mercatorjem ekskluzivno pogodbo o sodelovanju v vseh njegovih prodajnih centrih,

• osvojili enovit koncept opreme Alpininih prodajaln,

• okrepili obstoječe kooperacijske posle na Hrvaškem in Bosni ter odprli nove v Romuniji,

• kupili 67% delež v tovarni FOGS v Sarajevu,

• začeli celo vrsto razvojnih projektov, • znatno povečali računalniško opremljenost,

• začeli z računalniškim usposabljanjem večjega obsega,

• začeli z uvajanjem e-poslovanja,

• pomembno zmanjšali režijo,

• itd., itd.

In še bi lahko naštevali. Mislim, da lahko rečem, da smo hodili po zelo drugačnih poteh in da rezultati kažejo, da po pravih. Presodite sami. Jaz vem le, da danes več ne trepetam, kje bomo dobili za plače, da se regres izplača takrat, kot se spodobi in to v denarju, da zadnje tri leta plače dvigamo vsako leto poprečno več kot pet odstotkov nad inflacijo, da nam ugled v prostoru nezadržno raste.

(nadaljevanje na 2. strani)

Voščilo

Še nekaj dni nas loči in zopet bomo zamenjali koledar. Spet se bo izteklo leto.

Kakšno je bilo za Alpino, smo nekaj izvedeli tudi iz naše-ga časopisa. Seveda nismo povedali vsega. Mnogo lepega in dobrega je ostalo neopaženo. Prav tako pa nismo govorili o slabih stvareh. Teh je vedno preveč, zakaj bi jih obujali in nanje spominjali še na tak način.

Torej, pozabimo na slabo, naj ostane samo dobro. In naj nas dobro spremlja še naprej.

V 2002 stopimo čim bolj vedrih src, zdravega duha in lepih misli.

Za lepe želje pa je poskrbela naš sodelavka iz Gorenje vasi **Gabrijela Tavčar**.

Je listje odpadlo in veter pometa, kmalu bo konec še enega leta. V dolgih večerih se malo umirimo, vsem bližnjim sreče in zdravja želimo.

Da bi naslednje leto več plače bilo in da med sodelavci nam bilo bi toplo, to pred novim letom si želimo vsi, ki v Alpini razdajamo svoje moči.

Vse dobro želimo tudi vsem vam, ki ste že pred nami tu si kruh služili in se zasluženo upokojili!

Vesel Božič
in srečno
novo leto!

kako POSLUJEMO

Sklepi nadzornega sveta, sveta delavcev, uprave, mnenja lastnikov, menagerjev, delavcev, sindikata...

(nadaljevanje s 1. strani)

Če bomo hodili po istih poteh...

Dovolj torej za samozavest, da gremo po pravi poti. A moram vas razočarati: v mnogočem še nismo na pravi poti. Na nabavnem področju imamo še rezerve, študija dela (ne, da bi bil delavec bolj »navit«, ampak da bi z manj truda naredil in zaslužil več), se še dotaknili nismo, režije je še preveč, sodobne tehnologije smo se z vodnim rezalnikom, Orisolom in skenerjem komaj dotaknili, v skladišču gotovih izdelkov imamo trideset let star sistem (vse ročno!), in še in še.

Naj zaključim: še bomo iskali nove poti

Predsednik uprave in generalni direktor mag. Martin Kopač. Foto: Brigita Zemljarič

in hodili po njih. A kraj, kamor želimo priti, je že jasno določen. Prišli bomo do tja, ko bo Alpina ugledno podjetje in njeni delavci bomo ponosni, da smo zaposleni v njej. Naši proizvodi bodo zaželeni, rezultati poslovanja pa nadpovprečni. Ne bomo več trepetali ob slabih zimah, trinajsta plača bo samoumevna nagrada za celoletno dobro delo. Naj vas po gornjem razočaranju še malo »potroštam«: prepričan sem, da vse zgornje dobro ni tako oddaljeno in bomo veliko od tega doživeli že moji letniki. Pa nimamo veliko od upokojitve.

mag. Martin Kopač

Na svidenje v recesiji

S seje nadzornega sveta: z leve proti desni: strokovna sodelavka Mojca Gantar, predsednik uprave mag. Martin Kopač, predsednik nadzornega sveta mag. Viktor Žakelj, Tone Eniko in Marija Mlinar, člana nadzornega sveta, predstavnika delavcev

Ko boste to brali, spoštovana bralka oziroma bralec, bo čas, ko svetloba v večnem naravnem ritmu spet enkrat premaga temo. V ta čas sodijo prazniki vseh civilizacij, tudi naše. Je pa to tudi čas, ko se ceni doseženo v preteklem letu in obenem razmišlja o tem, kaj in kako v letu, ki vsakič prihaja.

To velja tudi za Alpino, ki je že desetletja sinonim kraja; nekaj sto občanov je nanjo vezano eksistenčno, nekateri predvsem karierno, mnogim je le spomin – trpek in sladek obenem. Slovensko gospodarstvo – torej tudi Alpina – je spet enkrat šlo skozi kalvarijo, to je pot, ki se ji je učeno reklo tranzicija. Spremenjene domače in mednarodne družbenoekonomske razmere so terjale prilagoditev. Šlo je za novo vzpostavljanje lastninskih razmerij, za še večjo odvisnost od povpraševanja in začetke globalizacije, ki korenini v ekonomiji obsega, nosi pa v sebi neslutene socialne in s tem tudi politične posledice.

Alpina, pa tudi ostalo žirovsko gospodarstvo, je tranzicijo začuda dobro preživelo. Že v sosednjih Železnikih, da v Škofji Loki niti ne govorimo,

so posledice »hudournika« tranzicije očitne. Ne velja pa to za gospodarstvo sosednje Idrije, kar kaže na to, da so posamezna podjetja, kar celi kraji, različno sanirali te tegobe, bolje rečeno: so se hitreje, ustrežneje in tudi manj boleče prilagodili novim razmeram kot drugi.

Smiselno se je torej vprašati: zakaj je temu tako, kdo je za to zaslužen? Odgovor ni preprost, ne bomo pa se zmotili, če posebej poudarimo vlogo in pomen zaposlenih, tako delavcev »na traku«, kot uprave in nadzornikov.

Očitno je prevladalo prepričanje, kot že nekajkrat v preteklosti, da je »oblast za Žirovce daleč, bog pa visoko«, da morajo torej vedno ravnati po srbskem reku »uzdaj se use i u svoje kluse«: zategnili ste pas, lastninska evforija vam ni zameglila duha, ... in Alpina je ostala in s tem so delovna mesta in prihodnost zagotovljeni.

V Alpini je tranzicija končana, podjetje je definitivno del evropske gospodarske strukture. Kako si trajno zagotoviti prostor pod »združenim evropskim soncem«, je vprašanje, na katerega že nekaj mesecev skuša kvalificirano odgovoriti

uprava in nadzorni svet. Iskanje odgovorov oziroma prizadevanja teko v dveh smereh: v smeri internih, javnosti običajno prikritih aktivnosti, ki zadevajo proizvodnjo, njeno inoviranje, racionalizacijo in modernizacijo nabavnih in prodajnih tokov, premišljeno kadrovske politiko, in podoben, ter aktivnosti, ki so bolj na očeh javnosti, zadevajo pa nakupe in prevzeme podjetij, doma in v tujini. S tem želi Alpina povečati obseg poslovanja, popestriti ponudbo lastnih proizvodov, se ustrežneje umestiti na trgih bivše skupne države. Tudi v tem primeru odgovorni ravnajo/ravnamo odgovorno. Ne bojte se: tudi Alpina tega časa ne bo skočila v bazen, ne da bi prej preverila, ali je v njem voda.

Tudi v primeru Peka: Alpina je bila in je še zainteresirana za prevzem (zdravega) dela tega nekoč nadvse uglednega podjetja. Toda Alpina ni Rdeči križ, ni dobredelna ustanova, ki naj plača ceho nekajletne negospodarne politike v Peku. To pač morajo storiti lastniki, predvsem država, ki je večinska lastnica. Če tudi to pot ne bo reagirala, kot je treba, se bo agonija Peka nadaljevala do bridkega konca. Žal! Ekonomija pač ima svoje zakonitosti, ki jih tudi s točo besed ni mogoče prezentirati in za neodgovorno blebetanje je šteti te dni izrečeno, da se je Alpina »podelalala«, ker ni kandidirala na pred kratkim končanem razpisu. Nasprotno, Alpina je še enkrat dokazala, da je profesionalno vodeno podjetje, da uprava in nadzorni svet vesta, kako se tej stvari streže. Ponavljam: prevzem Peka s strani Alpine je za oba partnerja racionalno dejanje, je pa to tudi v interesu lastnikov, predvsem države. Naj razume, kdor more!

Alpina ima razčiščeno strategijo nadaljnega razvoja: vlaga v razvoj, modernizira proizvodnjo, »čisti« prodajo, ostri nabavo. Tudi to leto bo poslovala v okviru načrtovanega. Novembrski sneg – vsaj nekaj nam gre v prid – bo povečal povpraševanje po naši obutvi. Upam, da bo tudi zima kot se spodobi. V tem primeru bi planirano lažje in hitreje udeležili. Naj velja tudi v tem primeru: pogumni imajo srečo.

Nazdravimo preteklim dosežkom – upravičeno, a pri tem, žal, ne spreglejmo, da se svetovno gospodarstvo pogreza v recesijo.

Kako smo se predstavili na modnem bazarju

26. november – Modni bazar v Cankarjevem domu, največja in edina tovrstna modna prirediteljska komercialna prikaz slovenske mode za prihodnje pomlad poletje.

Skoraj štirideset proizvajalcev tekstila, modnih dodatkov in obutve se je predstavilo s svojimi kolekcijami.

Prirediteljska – zanimiva scena z izhodi manekenk iz tal dvigajočega se prostora. Izdelki na splošno res nosljivi, z ničemer kar bi lahko res izpostavili in rekli: »Tole!« Sicer je bilo nekaj zanimivih kreacij, kombinacij materialov (mat, sijaj), vzorcev...

In kako se je predstavila Alpina? Lepa, taka, kot Alpina je. Nosljiva, skladna z oblačili. Taka, kot jo do sedaj poznamo. Poleg ostalih obutvenih proizvajalcev (Peko, Planika, Kopitarna) se je

Alpina pokazala za najbolj nosljivo, s pravo mero trendovstva.

Vendar tisti kanček ekstravagance. Tisto nam manjka. Ni veliko, je pa odločilno. To učinkuje – daje vtis.

Ne vem, zakaj bi se zadovoljili kupci, ki jih že imamo in vedo, po kaj so v Alpino prišli. Naj vedo še ostali, da karkoli bo kupljeno v Alpini, ne bo samo v skladu s celotno podobo (oblačili in drugimi modnimi dodatki), ampak še nekaj več – atraktivno in samo Alpinino. In če nam je nekaj nekje ustrezalo, se zopet vrnemo tja.

Ne manjka nam veliko. Z več poguma in agresivnimi oglaševanjem, bomo res lahko ostali na vrhu domačih proizvajalcev obutve.

Jerneja Kristan

Alpina obula svetovne prvakinje

Dobro so izbrale, dobro potovale in odlično zaplesale. Medalje okrog vratu, čevlji Alpine na nogah, v rokah pa reklamni prospekti, s katerimi so na Japonskem in drugod propagirale tudi naše ime.

Ko so plesalke, reprezentantke Slovenije v navijaških in pompon skupinah, Alpino poprosile za sponzorstvo, nihče ni slutil, da bodo postale svetovne prvakinje. Toda izgleda, da so dekleta zelo dobra in da se zna odločiti tudi direktor modnega programa Franci Kavčič, ki jim je obljubil Alpinino pomoč.

Dogovor je bil sklenjen in dekleta so si v Alpinini prodajalni v Mercator centru v Ljubljani izbrale obutev. V njej so potem odpotovale na Japonsko na prvo svetovno prvenstvo navijaških in pompon (plesnih) skupin. V konkurenci s Švedinjami, Finkami, Norvežankami, Angležinjami in Nemkami so Slovenke prepričljivo zmagale.

Jožica Kacin

Začelo se je že pod do nedavno ameriško vladavino demokratov, sedanja republikanska oblast bolj ali manj nemočna vije roke in upa, da bo sedanja afganistanska vojna oživila vojaško-industrijski kompleks, temu pa bo sledilo oživljanje proizvodnje za široko potrošnjo – in recesija bo premagana. Prelepo, da bi bilo res. Vse kaže, da gre to pot za dolgoročnejši cikel, da gre za globalno recesijo, da se bo le-ta poglobila, trajala vsaj leto, dve preden se bodo pokazali prvi znaki oživljanja gospodarstva. Alpina, kot smo že rekli, pa je del globalne ekonomije in tako kot so nas prizadele »nove krave«, tudi ta grenak kelih recesije ne bo šel mimo. Žal, je tako!

Država je na to že reagirala, za javni sektor verjetno kar dovolj boleče, za gospodarstvo premalo ali sploh ne ustrezno. Davek na dodano vrednost se bo povečal. Za Alpino in kupce naših proizvodov neprijetna novost. Država bo spodbujala investicije v gospodarsko infrastrukturo. Žal, Alpina v tem ne bo udeležena. Skratka: komaj smo se izvili iz tranzicijskih, že smo potisnjeni v recesijske težave. Tudi te bo treba

preživeti in razmišljati kaže o tem, kaj lahko, kaj moremo oziroma moramo storiti, da bi se izvili iz klešč, ki nas že objemajo. Alpina bo morala še česče kot v preteklosti konkurirati na javnih naročilnih, na razpisih za sofinansiranje raziskovalno-razvojnih programov, se usposobiti za proizvodnjo majhnih serij, razširi bo treba prodajno mrežo – tudi v okolja, kjer ta čas nismo prisotni, izostriti in zaostri bo potrebno področje nabave – skratka: spet enkrat bo z manj treba narediti več.

Na koncu: začeli smo s tem, da je december čas praznovanja. In res je. Nazdravite sebi in svojim najbližjim, pa tudi dosežkom kolektiva, katerega del ste. Sprostite in poveselate se in pribijte: če smo zmogli tranzicijo, bomo tudi recesijo!

Sproščeno se zasmajte kot tisti cigan, ki so ga vprašali, zakaj se smeje, ko vendar dežuje. »Hja«, pravi, »ker po dežju vedno sonce posije«.

In v Alpini je bilo in bo veliko sonca.

mag. Viktor Žakelj

Alpinin tekaški čevlji Racing CL prejel šesto nagrado za oblikovanje

Dida je Delova nagrada za oblikovanje. Letos se je zanjo potegovalo enaintrideset izdelkov.

Nagrade so bile podeljene 6. decembra. Šesto nagrado je prejel Jure Miklavc za oblikovanje našega tekaškega čevlja Racing CL. Izdelki so bili na ogled od 6. do 9. decembra v Narodni galeriji v Ljubljani.

J.K.

Prodajalni Alpina v Škofji Loki pohvala za urejenost prodajalne

Na Gorenjskem že tretje leto poteka akcija Območne obrtne zbornice, v kateri ocenjujejo najbolj urejene prodajalne. Za ta naslov se je potegovalo štiriindvajset prodajaln. Poleg priznanj so letos podelili tudi štiri pohvale. Eno izmed njih je prejela tudi prodajalna Alpine iz Škofje Loke. Podelitev je bila na srečanju Združenja podjetnikov Gorenjske v Šenčurju.

J.K.

Z novim letom Evro namesto marke, lire, šilinga

S 1. januarjem 2002 bodo v državah evro območja, to je v dvanajstih državah, ki so uvedle evro (Avstrija, Belgija, Finska, Francija, Grčija, Irsko, Italija, Luksemburg, Nemčija, Nizozemska, Portugalska in Španija), evro bankovci in kovanci zamenjali dosedanje bankovce in kovance domačih valut. Gre za zadnji korak na poti k skupni evropski valuti, ki so jo zaznamovali naslednji ključni dogodki:

1. januar 1999: Evro je bil uveden kot knjižni denar v enajstih državah članicah Evropske unije (Avstrija, Belgija, Finska, Francija, Irsko, Italija, Luksemburg, Nemčija, Nizozemska, Portugalska, Španija).

Nepreklicno so bila določena menjalna razmerja med evrom in valutami teh držav

1 EVRO=1,95583 DEM,
1 EVRO=13,7603 ATS,
1 EVRO=1936,27 ITL,...

1. 1. 1999 do 31. 12. 2001

Prehodno obdobje: potekajo priprave na dokončno zamenjavo valut držav evro območja in uvedbo bankovcev in kovancev.

1. januar 2001: Grčija uvede evro.

1. januar 2002: Nacionalne valute držav evro območja ne obstajajo več v obliki knjižnega denarja. Vse negotovinske transakcije se morajo glasiti na evro.

V dvanajstih državah članicah EU pridejo v obtok evro bankovci in kovanci. Začetek obdobja t.i. »dvojnega obtoka« (v obtoku bodo tako bankovci in kovanci valut držav evro območja kot tudi novi evro bankovci in kovanci) in umikanja bankovcev in kovancev držav evro območja.

28. februar 2002: Konec obdobja t.i. »dvojnega obtoka«. Bankovci in (najkasneje) kovanci 12-ih držav so dokončno umaknjeni iz obtoka.

Načrt uvajanja evra v državah denarne unije

Dosedanji bankovci in kovanci držav evro območja bodo ostali v obtoku kot plačilno sredstvo najkasneje do 28. februarja 2002.

V večini držav jih bo resnično tudi možno uporabljati do tega datuma (glej drugi stolpec v spodnji tabeli). Poslovne banke bodo v vseh državah evro območja brezplačno zamenjavale stare bankovce in kovance v evre praviloma do 30. junija 2002 (glej tretji stolpec). Po tem obdobju bo mogoče dosedanje valute zamenjati pri centralnih bankah še najmanj deset let (glej četrti stolpec).

Kako pa v Sloveniji?

Obstoječe valute držav evro območja, ki jih imate na deviznih računih ali knjižicah pri slovenskih poslovnih bankah, bodo samodejno in v celoti spremenjene v evro. Banke bodo ta postopek opravile 31. decembra 2001. Pri tem bodo upoštevale menjalna razmerja, ki so bila nepreklicno določena 1. januarja 1999 oziroma 1. januarja 2001 za Grčijo. Menjavo valut bodo banke opravile brezplačno, imetnike pa

bodo o spremembi na deviznem računu obvestile z izpiskom.

V državah evro območja je sprejeto načelo ohranitve veljavnosti vseh obstoječih pogodb (kreditnih in depozitnih). Takšno načelo velja tudi v Sloveniji, zato boste morebitne svoje obveznosti v tuji valuti po novem izpolnjevali v evrih. Zneski vaših obveznosti se bodo preračunali v evre po fiksnem tečaju.

Menjava gotovine bankovcev in kovancev držav evro območja v evre se bo pričela po 1. januarju 2002. Banke bodo menjavo opravljale predvidoma do 30. junija 2002.

Od 1. januarja do 28. februarja 2002 bodo banke brezplačno sprejemale stare valute, ki jih boste položili na bančne račune, in jih samodejno spremenile v evre. Priporočam vsem, ki se želijo izogniti vrstam in hkrati privarčevati strošek

provizije, da položijo marke, lire, šilinge in ostale valute držav evro območja na račun v banki še pred koncem leta 2001.

Od 1. januarja do 28. februarja 2002 bo seveda možna tudi zamenjava gotovine za gotovino (zamenjava gotovine držav evro območja za evro v okviru menjalniškega poslovanja bank). V tem primeru bodo banke za zamenjavo bankovcev in kovancev v evro zaračunale provizijo v skladu s svojo poslovno politiko in tarifo, običajno od enega do dveh odstotkov. Pri zamenjavi stare gotovine mora torej banka stranki izročiti evro gotovino v protivrednosti stare gotovine in ji za to zaračunati provizijo v tolarjih. Ker zaradi apoenske strukture gotovine in fiksnih menjalnih razmerij praktično nikoli ne bo mogoče posla zamenjave v celoti opraviti na naveden način, je potrebno razliko, ki pri tem nastane, izpeljati kot menjalniški posel. Razliko zamenjane stare gotovine tako banka odkupi oziroma proda manjkajočo evro gotovino kot menjalec.

Primer: stranka želi zamenjati bankovec za 100 DEM v EUR, kar znaša 51,13 EUR. V primeru, če banka ne razpolaga s kovanci v višini 1,13 EUR, bo stranki izročila bankovec za 50 EUR, kar pomeni, da bo zamenjala le 97,79 DEM in mu za ta znesek tudi zaračunala provizijo. Ostanek 2,21 DEM pa bo odkupila kot menjalec po svojem dnevnem menjalniškem tečaju in stranki izplačala to razliko v tolarjih. Analogno velja v nasprotnem primeru, ko znesek stare gotovine ne zadostuje za »okrogel« znesek evro bankovcev – v tem primeru banka razliko evro gotovine proda kot menjalec.

Po 28. februarju 2002 bodo nacionalne valute držav evro območja dokončno umaknjene iz obtoka, kar bo imelo za posledico tudi **višje stroške menjave** pri naših poslovnih bankah. Za pologe na bančni račun bo tedaj potrebno plačati od pol do ena in pol odstotka provizije, za zamenjavo gotovine za gotovino pa med tremi in štirimi odstotki.

Država	Plačevanje z nacionalnimi valutami možno do	Menjava nacionalnih valut v evro pri poslovnih bankah možno do	Menjava nacionalnih valut pri osrednjih bankah možno do
Avstrija	28.2.2002	Odvisno od banke	Bankovci in kovanci neomejeno
Belgija	28.2.2002	31.12.2002	Bankovci neomejeno, kovanci do konca 2004
Finska	28.2.2002	Odvisno od banke	Bankovci in kovanci 10 let
Francija	17.2.2002	30.6.2002	Bankovci 10 let, kovanci 3 leta
Grčija	28.2.2002	Odvisno od banke	Bankovci 10 let, kovanci 2 leti
Irsko	9.2.2002	Odvisno od banke	Bankovci in kovanci neomejeno
Italija	28.2.2002	Še ni določeno	Bankovci in kovanci 10 let
Luksemburg	28.2.2002	30.6.2002	Bankovci neomejeno, kovanci do konca 2004
Nemčija	28.2.2002	Najmanj do 28.2.2002	Bankovci in kovanci neomejeno
Nizozemska	28.1.2002	31.12.2002	Bankovci do 2032, kovanci do 2007
Portugalska	28.2.2002	30.6.2002	Bankovci 20 let, kovanci do konca 2002
Španija	28.2.2002	30.6.2002	Bankovci in kovanci neomejeno

Prodajalna v Kopru v novi preobleki

25. oktobra je bila odprta prenovljena prodajalna v Kopru. Prostori so bili zastareli in so kar klicali po obnovi. V prodajalni sta zaposleni le dve prodajalki. Ekipo, ki je pripravljala prodajalno in skrbela, da bo ob odprtju taka kot mora biti, je delala vso noč. Tudi zjutraj je bilo potrebno narediti še marsikaj. Toda ob enajsti uri, ko so se odprla vrata, je bilo vse pripravljeno.

Kdo bi si mislil, da je to prodajalna v Kopru?

Prodajalna se je napolnila z obiskovalci. Pozdravil jih je direktor domače prodaje Primož Kopač. Dejal je, da je vesel, da smo se zbrali v tako velikem številu in da upa,

da jim je prodajalna všeč in da bodo radi prihajali vanjo.

Z izgledom je bil zadovoljen tudi arhitekt Marko Šenk. »Mislim, da nam je obnova te prodajalne zelo

uspela. Ima še nekatere arhitekturne posebnosti kot so nosilci in stropi, zato se po izgledu razlikuje od prodajal v novejših prostorih. Vsaka nova oziroma obnovljena prodajalna mi je všeč, toda ta ima še nek poseben čar,« je povedal.

Trknili so kozarci. Le kratek postanek, nato pa se je za prodajalki začelo pravo garanje. Kupcev je bilo veliko.

Kopač. Lidija pa je povedala: »Že nekaj časa čakam na odprtje. Imate lepo prodajalno. Sem vaša redna obiskovalka. Kupujem vse, kar rabim: čevlje, škornje, sandale ... Imam tudi Alpinine planinske čevlje.« Lidija nam je zaupala tudi, zakaj je tako hitro izbrala svoj par. »En dan pred zaprtjem sem bila v vaši prodajalni. Dobila sem katalog in izbrala model. Sedaj ga je bilo treba samo pomeriti in bil mi je prav.« Povedala

Taki dogodki so zmaga in uspeh za vse, prodajalce in druge, ki so sodelovali pri obnovi. Na sliki: poslovodkinja Ljudmila Režek, vodja maloprodaje Olja Jereb, prodajalka Darja Ugrin in direktor domače prodaje Primož Kopač.

Lidija Bubnič je prva kupila čevlje v prenovljeni prodajalni. Za dobro odločitev ji je čestital tudi generalni direktor mag. Martin

je tudi, da bosta popoldne prišli še s hčerko. Iskali sta obutev v Trstu, pa je nista našli. Upa, da bo obutev, ki

(nadaljevanje na str. 6)

Po 30. juniju 2002 bo menjava starih bankovcev in kovancev v večini evropskih držav mogoča le pri nacionalnih centralnih bankah držav, ki so uvedle evro, to pa bo zahtevalo drugačne postopke zamenjave in s tem tudi višje stroške.

V izogib stroškom torej še enkrat namig k čimprejšnjemu pologu mark, lir, šilingov in drugih valut evro območja na bančni račun.

Kako bo z obrestovanjem vlog

Z uvedbo evra se je oblikovala tudi njegova cena – obrestna mera, ki se imenuje evribor. S to obrestno mero so se izenačile tudi obrestne mere dvanajstih nacionalnih valut, tako da glede obrestovanja ne bo med varčevanjem v dosedanji valuti in varčevanjem v evru nobene razlike.

Obrestovanje vlog v slovenskih bankah bo potekalo tako kot doslej, ko so bile obrestne mere pri valutah članicah evro območja izenačene. Referenčna obrestna mera bo evribor.

Mateja Debeljak

Razmišljanje ob odprtju prenovljene prodajalne

Staro mestno jedro, srce Kopra, ki je odmiralo na obroke in s tem trgovcem in gostincem rezalo vedno tanjši kos kruha, začenja počasi dobivati novo podobo. Vodilna v obnovi je Čevljarska ulica, kjer je tudi Alpina odprla prenovljeno prodajalno.

In če se lahko pohvalim: »Naša prodajalna je najlepša v celi ulici.«

Navdušenje nad prenovo je bilo čutiti že pred odprtjem. Ko sem prihajala pogledat, kako napreduje prenova, so me mimoidoči na ulici nemalokrat ustavili in spraševali: »Kdaj boste odprli?« Ko sem jim povedala predvideni datum, so se začudili: »Kaj tako hitro?« »Le odprite, le odprite, saj le vi rešujete ime ulice,« so me spodbujali.

Ob teh besedah sem se kar malo zamislila: »Koliko jim pomeni obnovljena prodajalna in s kakšno nostalgijo se spominjajo živahnosti te ulice?«

Alpinina prodajalna je na Čevljarski ulici. Od kod in zakaj ima ulica tako ime?

Odgovora ni težko najti, kajti še ob koncu petdesetih let je bilo v tej ulici v Kopru še devet »ta pravih čevljarjev«. Ime Via Callegaria (Čevljarska ulica) pa je ulica dobila v času beneške vladavine, to je po letu 1297. Takrat je Koper zaradi ugodne strateške in prometne lege ob trgovskih poteh postal gospodarsko središče severne Istre. Pre-

bivalci so uživali položaj svobodnih meščanov. Pospešeno se je začelo razvijati pomorstvo, trgovina, denarništvo, solarstvo, ribištvo, obrt in v manjši meri kmetijstvo. Via Callegaria (Čevljarska ulica) kot ena poudarjenih mestnih prometnic izpričuje pomen obrtniških dejavnosti, med katerimi so bili čevljarji najštevilnejša skupina.

Filozofija prodaje sloni na čim boljšem prilagajanju kupcu

Ko sem se po osnovni šoli morala odločiti, kaj bomo v življenju počela, me je pot, po spletu okoliščin, usodno zapeljala med čevljarje. Danes, ko prodajam čevlje, podoživljam ves trud posameznikov in skupine, ki ga vložijo v končni izdelek. Prav zato imam občutek, da je prodajati čevlje poseben čar. Tako

mislim, kljub spoznanju, da je obutvena stroka močno vpeta v kolesje »biznisa«, mode, da je težavna in rizična, saj je podvržena nenehnim spremembam in novostim. Zahteve kupcev so vedno večje in se od kupca do kupca razlikujejo, tako

(nadaljevanje na str. 6)

Prodajalna v Kopru...

(nadaljevanje s 5. strani)

sta jo videli v katalogu, ustrežala tudi hčerki. »Vesela sem, da tudi pri nas lahko kupim modno in kakovostno obutev. Pred časom sem čevlje večinoma kupovala v Italiji, vendar je tam za obutev podobne kakovosti treba odšteti več,« je zaključila.

Prodajalki, čeprav utrujeni od naporne priprave na odprtje, sta kar žareli. Pozdravljali sta kupce, se pogovarjali z njimi, jima prinašali želeno obutev. Komaj smo našle nekaj časa za kratek pogovor.

Darja Ugrin je povedala, da so občutki ob odprtju čudoviti. Kupci precej sprašujejo po modnih škornjih. Odločajo se za bolj svetle barve. Opazili so, da imamo tudi torbice, ki lepo dopolnjujejo prodajo obutve.

Ko sem jo vprašala, kako sama ocenjuje letošnje jesensko zimsko modele, je pohvalila: »Nekateri modeli so zelo trendovski. Oblikovalci niso pozabili na klasiko, ki jo še vedno prodamo največ. Tudi športna obutev je lepa.« Povedala je še, da kupci, zaradi bližine meje, večkrat sprašujejo po podobnih modelih kot so jih videli v Italiji. »Meja ima po mojem mnenju dobre in slabe strani. S tem živimo in s tem se moramo

Prodajalna v Kopru je v starem mestnem jedru. Zanimivo – imenuje se Čevljarska ulica.

spriznati,« je menila ter nadaljevala: »To so izzivi. Sicer pa se vedno kaj spreminja. V Alpini sem sedem let in v tem času je že mnogo novega. Spremenil se je način dela, poslovanje, modeli. Vse gre na višji nivo. Tudi kupci so vedno bolj zahtevni.«

Ko sem jo vprašala za želje vnaprej, je dejala: »Pričakujem veliko zadovoljnih kupcev. Upam, da bo, tako kot je danes, tudi naslednje dni in mesece...«

Malo sva uspeli poklepetati tudi s poslovodkinjo Ljudmilo Režek. Bila je navdušena in zagotavljala, da tako še ni prodajala. »Upam, da bo

vsak dan tak,« je dejala in nadaljevala: »Velik vpliv na prodajo imata izgled in udobnost čevlja, končni dejavnik pa je tudi kupna moč. Koper je obmorsko mesto, kjer je v poletnih mesecih veliko turistov, zato je tedaj tudi prodaja najboljša. Vedno več je tujih kupcev. Nekateri že poznajo Alpino in prihajajo iz leta v leto. Pravijo, da ima Alpina kakovostno obutev. Večkrat se zgodi, da tujci v naši prodajalni »obujejo« celo družino,« je pripovedovala.

Povedala je tudi, da je zaradi bližine Italije tu večje povpraševanje po bolj modni obutvi. Obmorska kli-

Kupce privabi tudi lepo urejena izložba.

ma vpliva na prodajo tako, da kupci prej povprašujejo po poletni obutvi, po zimski pa kasneje. Čeprav zimske niti ne potrebujejo toliko, jo kupujejo bolj zaradi modnih trendov.

Običajno tu ni snega, prodaja smučarskih čevljev pa je kljub temu kar dobra. Primorci radi smučajo, pa tudi planinarijo. In za to rabijo primerne čevlje,« je povedala poslovodkinja, ki jo vsi poznamo kot Milko.

Toda čas naju je priganjal. In zakaj ne bi bilo tokrat malo drugače. Svoje vtise bo Milka, potem ko bodo zbrani, strnila v svoj zapis.

Jožica Kacin

Razmišljanje o odprtju...

(nadaljevanje s 5. strani)

glede izgleda, oblike, konstrukcije čevlja, do težav zaradi prenizkega standarda. Obutev naj bi bila modna, udobna in v tej konkurenci tudi cenovno sprejemljiva. Do kupca, ki nosi naše čevlje, čutim nekakšno odgovornost. Na kratko: »Vsa filozofija prodaje sloni na čim boljšem prilaganju kupcu.« Seveda pa mu je treba čevlje tudi predstaviti in primerno ponuditi. Všeč mi je bila življenjska modrost, pred časom zapisana v našem glasilu: »Da je treba obvladati svoje razpoloženje, svoj jezik in svoje vedenje.«

Prednosti prenovljene prodajalne - za delavki prodajalne nov izziv

Prenovljena prodajalna se odlikuje predvsem v tem, da ima večji razstaveni prostor, večja je preglednost. Boljša osvetlitev pripomore, da čevelj resnično pride do izraza, kar pomeni lepši izgled in večjo vabljalnost za kupca. Pričakujem, da bo prenovljena prodajalna pritegnila tudi zahtevnejše kupce. Tukajšnji ljudje zaradi bližine meje z Italijo, ki

Utrujeni, toda neizmerno veseli: poslovodkinja Ljudmila Režek in prodajalka Darja Ugrin.

slovi po modi, še bolj poznajo trende in želijo to tudi kupiti. Alpina ima letos res široko paleto lepih, modnih modelov in s svojo kolekcijo prav izstopa.

Delavki v prodajalni sva postavljeni pred izziv – prodati čim več in upravičiti prenovo. Trudili se bova po najboljših močeh za boljše rezultate, kajti možnosti so dane, cilji so, motivacija tudi.

Vesela sem, da nam je prenova tako lepo uspela. Rada bi se zahvalila vsem, ki so pri tem pomagali.

Ljudmila Režek

Svet obutve v BTC-ju v Ljubljani – Bo pregovor, »v slogi je moč«, potrjen tudi v tem primeru

V slogi je moč: predsedniki uprav treh vodilnih slovenskih obutvenih podjetij: Milan Bajželj iz Planike, Marta Brejč iz Peka in Martin Kopač iz Alpine. Foto: Markdesign, d.o.o.

V Svetu obutve se je zbralo veliko obiskovalcev. Foto: Markdesign, d.o.o.

»V slogi je moč,« je star slogan, ki ga dobro poznamo. Ta stavek smo 8. novembra slišali tudi iz ust Saše Einsiedler. Saša je povezovala program ob slovesnem odprtju Sveta obutve. Tako se imenuje prodajni prostor, v katerem si lahko kupci na enem mestu izberejo obutev vodilnih slovenskih, pa tudi nekaterih drugih proizvajalcev obutve. Svet obutve je v središču BTC-ja v Ljubljani, v hali šest. Prodajne površine merijo več kot dva tisoč kvadratnih metrov. Poleg obutve v prodajalnah ponujajo tudi različne modne dodatke, ki spadajo k obutvi.

Svet obutve je skupen projekt in rezultat sodelovanja treh vodilnih slovenskih obutvenih podjetij. Vlogo nosilca in koordinatorja je prevzel Peko. K sodelovanju je povabil še Planiko in Alpino. Meseca junija je bila podpisana pogodba, katere rezultat je ta skupni obutveni center.

Slavnostnega odprtja se je udeležilo mnogo obiskovalcev. Seveda niso manjkali predsedniki uprav Peka, Planike in Alpine. Ti so prisotnim namenili tudi vsak po nekaj besed.

Marta Breje, predsednica uprave Peka je dejala, da s tem projektom dokazujemo, da je sodelovanje vseh treh vodilnih podjetij čevljarke industrije v Sloveniji na pravih temeljih. Leta 1998 je bila izdelana študija o povezovanju slovenske čevljarke industrije in eden izmed ciljev je bilo tudi odpiranje skupnih prodajnih centrov. Čeprav to povezovanje ni zaživel, pa se je eden izmed ciljev s Svetom obutve uresničil.

Predsednik uprave Planike Milan Bajželj je poudaril, da je tako sodelovanje zelo pomembno in če stopijo skupaj trije Gorenjci, s svojo značilno trmo, morajo uspeti.

Spregovoril je tudi predsednik uprave Alpine Martin Kopač, ki je povedal, da je prepričan, da je prodajni center prava stvar. Prava stvar je tudi, da so v njem skupaj vsi trije vodilni slovenski proizvajalci obutve. »Imamo izkušnje, da se čevlji na mestih, kjer je zbrano veliko dobrih čevljarjev, tudi dobro prodajajo,« je zaključil mag. Martin Kopač.

»Slovenski kupci so danes dobili svoj največji prodajni center z obutvijo »Svet obutve«, je pisalo v sporočilu za medije, ki so ga pripravili vsi trije glavni nosilci projekta. »To je prvi skupni prodajni center največjih slovenskih podjetij za trženje in proizvodnjo obutve (Peka, Planike in Alpine), ki zagotavlja kupcem najširšo konkurenčno izbiro raznovrstne obutve.«

Poleg omenjenih podjetij tu svoje izdelke prodaja tudi Kopitarna Sevnica. Svojo prodajalno ima tudi Ecco, znan svetovni proizvajalec obutve.

Kratkim nagovorom predsednikov uprav je sledila modna revija. Čevlji Planike, Peka in Alpine so se lepo ujemali z oblačili, prav tako izdelanimi v priznanih slovenskih oblačilnih podjetjih.

Vse to je marsikoga kar potegnilo, da bi si tudi zase izbral kaj podobnega. Za to pa je bila priložnost že kmalu. In za to je priložnost tudi sedaj, in to vsak dan od devete do dvajsete in ob sobotah od devete do sedemnajste ure. Tak je tudi uradni odpiralni čas v BTC-ju.

Alpina ima v teh prostorih dve prodajalni. V prvi etaži je običajna prodajalna, kjer prodajamo modno in športno obutev, v kleti pa je še industrijska prodajalna. Tako lahko kupci izbirajo med novjšimi in kakovostnejšimi modeli, lahko pa se odločijo tudi za starejše, desortirane, po kakovosti pa mogoče nič slabše

Za dobro prodajo bodo skrbeli prodajalci. Foto: Markdesign, d.o.o.

čevlje. Slednji se bodo oglasili v kleti.

Obe prodajalni naj bi vodil poslovodja Aleš Perčič. Še dobro, da je možnost članek spremeniti tik pred izdajo. Zakaj svet se vrtil in tudi prvi poslovodja je v začetku decembra zapustil Alpino. Njegovo mesto je prevzel dosedanji prodajalec Gregor Krašnja.

Gregor Krašnja je tedaj še kot prodajalec za naš časopis povedal: »Danes prvič prodajam čevlje. Sicer se še ni začelo prav zares. Toda zame bo to velik izziv.« Zanimalo me je, kaj je Gregor počel pred tem. Dobila sem zanimiv odgovor: »Prodajal sem avtomobile. In razlika je očitna. Avto je sicer nuja, toda čevljev še bolj. Brez avta se da preživeti, brez čevljev pa bolj težko. Avto nam še kdo posodi, ali pa se najde drugačna rešitev, čevljev pa noče nihče.« je razpredal zgodbo o razliki med prodajo avtov in čevljev. »Vsakemu delu se je treba posvetiti. Tudi tisti, ki kupuje čevlje, hoče o njih vedeti čim več. Kupec je prepričan, da mu bodo prodajalci znali odgovoriti na zastavljena vprašanja. Upam, da mi bodo v podjetju omogočili, da se

bom čim bolj seznanil z izdelki, da bom lahko izpolnjeval to nalogo. Sem zahteven do sebe in drugih. Karkoli sem se lotil, sem hotel storiti nekaj več. Nikdar nisem bil zadovoljen s povprečjem. Tudi pri prodaji čevljev želim nadaljevati to filozofijo,« je zaključil.

Da Gregor že tedaj ni govoril kar tako in da res ni zadovoljen s povprečjem, se je zelo hitro izkazalo. Res, da je k temu malo pripomogla tudi sreča, vendar kljub temu.

Kaj pravi na to? »V tem mesecu dela sem spoznal poslovanje v Alpini in mislim, da sem sposoben voditi ti dve prodajalni. Ponudil sem se, da lahko prevzamem to nalogo, saj izpolnjujem vse pogoje za poslovodjo. In bil sem sprejet,« je povedal novepečeni poslovodja.

Glede organizacije dela je delal: »Mislim, da je delo dobro organizirano in zaenkrat ostaja tako kot je bilo. Ena izmed značilnosti je, da se vsi prodajalci zaposleni v BTC-ju v prodajalni Alpine, menjamo. Enkrat delamo v industrijski prodajalni, drugič pa v običajni prodajalni.

(nadaljevanje na str. 8)

Alpina je eden izmed vodilnih svetovnih proizvajalcev tekaške obutve, zato je prav, da se na modni reviji prikaže tudi v tej podobi. Foto: Markdesign, d.o.o.

Svet obutve v BTC-ju...

(nadaljevanje s str. 7)

ni. Za spremembe in novosti pa bo, upamo, priložnosti še dovolj. Bomo videli, kaj bo prinesel čas.«

Kakšne pa so njegove ugotovitve po enem mesecu dela? »Zaenkrat se počutim dobro. Če se ne bi, tudi ne bi sprejel tega dela. S sodelavci sem zadovoljen. Večinoma smo novinci. Imamo tudi dva taka, ki že imata izkušnje v Alpini, kar je seveda dobro. Prodaja je sicer malo slabša kot smo pričakovali,

toda mislim, da razlogi niso na naši strani. Mogoče kupci premalo vedo za naš Svet obutve.«

In želje za naprej?

»Da bi se s sodelavci dobro razumeli in da bi prodajali tako, kot od nas pričakujejo,« je na kratko, a realno zaključil Gregor Krašnja.

Za prodajalko **Matejo Jordan** je to prva zaposlitev. Nekaj je sicer delala honorarno, vendar ne na podobnem področju. Je ekonomski tehnik. »Zaenkrat je zelo v redu. Sodelavci so mi všeč. Upam, da se bomo razumeli. Med nami ni velike

Na slovesno odprtje Sveta obutve so bili povabljeni tudi vodje oddelkov in mojstri.

V kletnih prostorih imamo tudi industrijsko prodajalno.

starostne razlike, zato mislim, da bo šlo,« je dejala. Povedala je tudi, da je Alpino poznala že prej. Sestra je večkrat kaj kupila v Alpini. »Danes pa sem si tudi sama kupila Alpinine čevlje. Tele živo rdeče, z visoko peto,« je pokazala in dodala: »Lepi so.«

Elvisa Karaibrahimovic Alpino pozna že nekoliko bolje. V Mercator centru v Ljubljani je bila na obvezni praksi, ko je opravljala prekvalifikacijo v trgovko. Njen prvi poklic je bil grafični tehnik. »V Mercatorju mi je bilo všeč, vendar potem tam zame ni bilo dela.

Zaposlila sem se v trgovini z živili. Ves čas pa sem si želela nazaj v Alpino. Plača je bila tam po moje boljša, toda denar ni vse,« je pripovedovala ter nadaljevala: »Rada sem tukaj. Delovni čas hitro mineva, ker se vedno najde kakšno delo.«

Povedala je tudi, da ima široko nogo in visok nart, zato je nakup obutve zanj nekoliko težji. Toda v teh dneh si je izbrala dva modela, ki ju bo kupila. »V Alpini mi je res všeč. Je zaupanja vredno podjetje,« je, vsaj kazalo je tako, zelo iskreno dejala.

Jožica Kacin

Alpina tudi v mega nakupovalnem centru Auchan

V Budimpešti na Madžarskem smo odprli novo prodajalno – Center je zgradila svetovno znana trgovska veriga Auchan s sedežem v Franciji

Konec oktobra nam je uspel še en korak pri preboju na trg Madžarske. Odprli smo prodajalno Alpina na 90m² skupne površine. Naš partner Alp-kop, je poiskal prostor, ki pa je bil samo za Alpino prevelik, zato je na tej lokaciji še prodajalna Schöl-a.

Sam prodajni center Auchan je po površini največji izmed centrov Auchan v vsej Evropi in meri preko 48.000 m² prodajnih površin. Za ilustracijo o velikosti; samo na prehrambenem in gospodinjskem področju verige Auchan ima šestin-

osemdeset blagajn. V sklopu centra je še sto deset prodajaln z ostalimi prodajnimi programi. Na tej lokaciji se je Alpina odločila prodajati modno žensko in moško obutve.

Slovesne otvoritve centra se je udeležil tudi francoski veleposlanik in župan mesta. Potem smo tudi v naši prodajalni pripravili krajše nagovore. Na otvoritvi je bil prisoten tudi gospod Mitja Močnik, prvi minister Ambasade Republike Slovenije v Budimpešti.

Želje za čim boljši uspeh sta izrekla Bela Kmet, lastnik firme Alp-kop ter Mitja Močnik, spregovoril pa je tudi komercialni direktor Alpine Aleš Dolenc.

Rezultati prodaje so bili v prvem tednu kar razveseljivi. Po začetnem navdušenju nad obutvijo, pa so želje potrošnikov zaenkrat bolj usmerjene k nakupu živilskih in ostalih gospodinjskih proizvodov, kar je tudi pglavitni razpoznavni znak centrov Auchan. Ko pa bodo kupci spoznali, da se lahko oskrbijo tudi s kakovostno obutvijo, bomo tudi v Alpini lahko presodili o nadaljnjih korakih v zvezi z odpiranjem prodajaln v tako velikih centrih.

Stanko Kranjc

Z leve proti desni: komercialni direktor Aleš Dolenc, vodja maloprodaje v tujini Stanko Kranjc, direktor firme Alp-kop Laszlo Juhasz, poslovodkinja Chilla Ildiko, prodajni in nabavni vodja podjetja Alp-kop Balasz Nemeth, prvi minister Ambasade Mitja Močnik.

Imamo lepo urejeno in veliko prodajalno. Foto: Stanko Kranjc

Od julija do decembra – Vsak mesec nova ali obnovljena prodajalna – Leto 2001 smo zaključili z odprtjem nove prodajalne v Mercator centru v Kamniku

3. december je bil za Alpino, pa tudi za Mercator spet slovesen dan. Pa saj smo tega že čisto navajeni. Spet smo odprli novo prodajalno. Mercator v Kamniku je nekoliko drugačen od dosedanjih. Prodajalne so v dveh etažah, nad poslovnimi prostori pa so stanovanjski prostori. Kot je navada, je bilo tudi ob tem odprtju živahno in zanimivo.

Center so gradili deset mesecev. Razprostira se na 7200 kvadratnih metrih. V spodnjih prostorih je Mercatorjev hipermarket, zgoraj pa je razvrščenih ostalih dvaindvajset prodajaln in storitvenih dejavnosti. Prostori so večinoma manjši, zato pa prijaznega in prijetnega izgleda.

Tudi Alpinina prodajalna ni velika, ima pa nekaj zanimivih posebnosti. Ena izmed njih je prav gotovo, da ima vhod tako z ulice na drugi strani stavbe, kjer so prav tako parkirišča, v prodajalno pa se pride tudi skozi glavni vhod.

V naši prodajalni so zaposleni trije delavci. Kot običajno, je bilo pred odprtjem treba postoriti še toliko različnih stvari. Vodja maloprodaje Olja Jereb je dajala navodila, učila in opozarjala. Vsi so vedeli, da se bo treba še veliko naučiti. Poslovodkinjo je najbolj skrbelo, kako bo zvečer, ko bo potrebno zaključiti

blagajno. Bo vse tako kot mora biti? Bomo znali?

Poslovodkinja prodajalne je Lotrina Topolšek. Končala je srednjo komercialno šolo, vendar s poslovodskim delom nima še nikakršnih izkušenj. Pred tem je sicer nekaj časa prodajala v zlatarni, toda to ni to. »Prvi vtis je dober, toda šele čez nekaj časa bomo lahko dajali ocene, kako bo,« je povedala. »Sedaj smo bili skupaj en teden. V tem času smo pripravljali prodajalno. Ob tem smo se seznanjali z delom, se učili,« je razlagala, obenem pa malo

V Kamniku so zaposleni trije delavci: poslovodkinja Lotrina Topolšek ter prodajalca Petra Česen in Klemen Mikec.

Alpina, Alpina, Alpina ... da kupci vedo, da stopajo v našo prodajalno.

potarnala: »Toliko je novih stvari. Ker nimamo izkušenj, niti ne vemo, kaj naj vprašamo. Smo pa veseli, ker nam nadrejeni in kolegi vse zelo lepo in potrpežljivo razložijo.«

Ko sem jo povprašala še o tem, kaj si želi za prihodnje, je povedala: »Jasno, da bi čim več prodali, da bi dobro delali in se lepo razumeli med seboj.«

Petra Česen je prodajalka, ki ima tudi s prodajo obutve že izkušnje, saj jih je prodajala kar sedem let. »Obutev poznam, načina dela pa se bom morala še naučiti. Vsako podjetje ima nekaj novega in svojega. Upam pa, da to ne bo težko,« je pripovedovala.

Na vprašanje, kako da se je odločila za Alpino, pa je dejala: »Želela sem si malo spremeniti delovno okolje. Rada bi prodajala nekje, kjer bi bilo bolj živahno, več kupcev, da bi se vedno kaj dogajalo. Prednost te zaposlitve pa je tudi, ker je Mercator blizu mojega doma.«

Alpinino obutev pa je ocenila takole: »Ker sama do sedaj še nisem nosila Alpinine obutve, prav tako je nisem prodajala, ne morem dati ocene. Na izgled pa vidim, da sledi modnim trendom.«

Klemen Mikec je popolni novinec, saj je to njegova prva zapo-

slitev. Končal je šolo za prodajalce. Šolanje nadaljuje na šoli za ekonomsko komercialnega tehnika in pravi, da si, ob uspešnem delu v Alpini, želi tudi uspešno končati šolo. Šolanje bo torej združil s prakso, zato sem ga vprašala, kaj misli o današnji šoli. Po krajšem premisleku je povedal, da se mu ne zdi prav, da hoče biti učitelj tudi vzgojitelj. Ima slabe izkušnje s tem, ker vrednote, ki nekaj pomenijo učitelju, hoče vsiliti tudi učencem. Ti pa imajo tudi svoje poglede. »Mislim, da bi moralo biti znanje edino merilo v šoli. Res pa je tudi, da se v šoli učimo marsikaj, kar potem nikdar ne rabimo. Ocenjujem, da nam pri delu koristi le pet do deset odstotkov tistega, kar se naučimo v šoli. Ostalo se moramo naučiti sproti. Prav učiti se začnemo šele, ko pridemo na delo, ko se soočimo z izdelki, ki jih prodajamo,« je razpredal. Na vprašanje, kako misli, da bo prodajati čevlje, pa je dejal: »Ni važno, kaj prodajamo, ampak kako. Če hočemo biti uspešni, moramo vsako stvar, ki jo prodajamo dobro poznati. Drugi pogoj pa je, da je v prodajalni dober kolektiv. Da delavci med seboj dobro sodelujejo in da se razumejo.«

Jožica Kacin

Na zdravje! Za Alpino, Mercator in Planiko – najvišji možje podjetij: Milan Bajželj (Planika), Zoran Jankovič (Mercator) in Martin Kopač (Alpina).

Pred odprtjem je treba urediti in si zapomniti še toliko stvari.

Že mnogo Sore je preteklo, odkar je bil obrat v Gorenji vasi zadnjič v našem časopisu. Bo pa sedaj obdelava bolj temeljita

V Alpino v Gorenjo vas sem prišla lepega sončnega novembrskega dne. Ker prostorov v obratu ne poznam, sem potrkala na prva vrata. Vstopila sem v sobo, kjer dela prvi rink. Sprejela me je mojstrica Darja Bogataj.

Pa še nekaj ne smem pozabiti. Ena izmed mojstric mi je takoj povedala, kdaj je bil obrat zadnjič v časopisu. Res, kar nekaj Sore je že preteklo od tedaj, to tudi sama vem. In kaj naj rečem v opravičilo. To, da bi prepogosti obiski, pa naj bo tu ali kje drugje, bili že kar nadležni, in da bi ne vedeli povedati in napisati nič novega. Mislim, da je skoraj boljše tako in da bo zato obdelava sedaj bolj temeljita.

Obrat vodi Jelka Mur. Z njo sem se pogovarjala tisti dan, ko so v oddelku podelili priznanje delavki meseca. »Kar malo skrbelo me je, kako bo to potekalo,« je priznala. Vse se je dobro izteklo in zato sva lahko mirno nadaljevali.

Takoj je natresla cel kup podatkov. Zaposlenih je šestindevetdeset delavcev. Imajo oddelek šivalnice, prirojevavnice in dva rinka. »Tako število ljudi je prav prijetna skupina,« je povedala in nadaljevala: »Ob takem obsegu proizvodnje in organizaciji dela, bi lahko zaposlili še kakšno delovno moč. V tem vidim več prednosti. Delo bi lažje potekalo, poleg tega pa je ob novih zaposlitvah dana možnost napredovanja tistim, ki so v podjetju že dalj časa.« Povedala je, da je že več kot leto in pol, ko so se zaposlile zadnje tri delavke. »Pa boste dobili ustrezne delavce, če se boste odločili, da zaposlite še koga,« me je zanimalo. »Mislim, da,« je odgovorila Jelka in svojo trditev podkrepila: »Saj se večkrat oglasi kdo, ki vpraša za delo ali pa napiše prošnjo. Toda jaz potem te oddam v kadrovsko službo, kjer jih shranijo. V Gorenji vasi in okolici ni toliko možnosti za zaposlitev, zato bi marsikdo z veseljem delal pri nas.«

Ob tem pa se je Jelka spomnila še nečesa: »Nekaj pa bi rada posebej poudarila. Ponavadi poleti v obratu preko študentskega servisa zaposlimo tudi nekaj študentov ali dijakov. Tudi letos je bilo tako. Imeli smo skupino treh ali štirih deklet. Zares smo bili zadovoljni z njimi. Ni prav, da se kar povprek pritožujemo, kakšna je današnja mladina. Jaz imam drugačne izkušnje. Bila sem res prijetno presenečena, kako pridna, delovna, natančna dekleta smo

imeli letos ... Prav je, da to povemo tudi na glas.«

V obratu izdelujejo zgornje dele za modno obutev, kot so škornji, salonarji in sandali. Pred leti so delali tudi tekaško obutev. Te sedaj ne izdelujejo več.

»Trenutno izdelujemo obutev za naslednjo poletno sezono. Končujemo naročilo za maloprodajno mrežo. Dnevno naredimo od tisoč do tisoč petsto parov. Število izdelanih parov je odvisno od modelov. Nekateri so zahtevnejši in zato je tudi čas izdelave daljši,« je povedala.

Vodja obrata je bila zadovoljna z letošnjo menjavo sezone. »Prejšnja leta je bilo to najbolj mučno obdobje. Večkrat nismo vedeli, kaj bomo delali naslednji dan. Kak dan smo morali ostati tudi doma,« je razlagala. »Letos pa je bilo drugače. Ni primanjkovalo materiala, tudi tehnična služba je dobro poskrbela za pripravo. Tako ni bilo nikakršnih zastojev in potreb po koriščenju ur. Upam, da bo tako tudi v bodoče,« je bila zadovoljna Jelka Mur.

Nekaj besed sva posvetili tudi normam. Te so v proizvodnji večni problem in o njih največkrat teče beseda. To sem opazila tudi ob razgovorih z delavkami v Gorenji vasi.

»Norme so res zaostrene,« se je strinjala Jelka. »Kadar ugotovimo, da norma ni dosegljiva, se skušamo pogovoriti z normircem. Ta preveri ali je težava v načinu izdelave ali kje drugje. Včasih se zgodi, da poskusimo z drugim, enostavnejšim načinom izdelave, in težava je rešena.«

Druga pomembna zadeva pa je tudi kakovost. Kako je z njo zadovoljna Jelka Mur? »Nikoli ni tako dobro, da se ne bi dalo kaj izboljšati,« je menila. »Zadnjič smo imeli vodje oddelkov in nekateri stro-

Obrat v Gorenji vasi. Foto: Jelena Jenko

kovni delavci v Alpini v zvezi s tem tudi sestanek. Kakovost je mnogo odvisna od tehnološke priprave in vhodnih materialov. Večkrat se zgodi, da je usnje za vzorce dobro, za redno izdelavo pa pride drug material. Takrat velikokrat nastanejo težave. Včasih se da s končno obdelavo marsikaj urediti, vsega pa ponavadi ne. Seveda pa ni vedno kriv le material. Tudi iz dobrega materiala včasih 'znamo narediti slabo obutev',« je realno zaključila Jelka Mur.

V Gorenji vasi imajo kar nekaj strojne opreme. Pred tedni so dobili tudi nov stroj za egaliziranje. Ima vodja obrata glede tega še kakšne želje? »Vsekakor. Spisek želja bom za novo leto predložila nadrejenim,« se je nasmehnila. »Kaj se bo od tega uresničilo, bomo pa videli. Delamo elegantne čevlje. To pomeni tudi, da moramo zelo paziti na njihov izgled. Da pa ga lahko dosežemo, moramo imeti tudi dobro strojno opremo,« je zaključila.

Darja Bogataj je mojstrica obeh rinkov. Povedala je, da je tu najprej delala Irma Mesec, ki je sodelovala tudi pri ureditvi rinkov. Pred dvema letoma pa je delo mojstrice prevzela Darja. »Rink zahteva zelo dobro organizacijo dela. Za uspešno delo mora biti izpolnjenih več pogojev; od dobrih skrbnih delavk, ustreznega materiala in ustrezne tehnološke priprave,« je povedala Darja.

Dekleta v Gorenji vasi so domiselna in za svoja dva rinka so si izbrala tudi zanimiva imena. Prvi rink je bil ustanovljen pred štirimi leti. In ker so bile prve, ki so se podale v ta novi način dela, so rekle, da bodo Elita.

»To nam je najprej padlo na pamet in tako je ostalo,« je dejala ena izmed njih.

Klavdija Peternel je prišla zadnja v to skupino. Ko sem jo povprašala, naj kaj pove, se je nasmehnila: »Zakaj ravno jaz, prišla sem zadnja in nimam nobene besede.« Potem je povedala, da je prišla iz šivalnice in da se tu dobro počuti. »Delo je bolj raznoliko. V šivalnici je več prisilnega sedenja in enakomernega dela, tu pa je treba obvladati več faz. Vendar mi je na rinku bolj všeč,« je pojasnila.

Ena izmed elitnic je tudi Mihe-la Peternel. Na moje vprašanje je takoj razložila, da isti priimek s Klavdijo ne pomeni nikakršnega sorodstva, potem pa nadaljevala: »Ne glede na sorodstvene vezi, pa se delavke na rinku med seboj dobro razumemo. To je v skupini, kakršni delamo me, zelo pomembno. Če bi ne bilo tako, ne bi mogle uspešno opravljati svojega dela.« Mihela je prišla v Alpino leta 1985. Ko sem jo vprašala, če se je v tem času kaj spremenilo, je dejala: »O seveda, kar precej. Predvsem norme so se

kako POSLUJEMO

Sklepi nadzornega sveta, sveta delavcev, uprave, mnenja lastnikov, menagerjev, delavcev, sindikata...

Prvi rink – Elita

Drugi rink – Ordesa

Prikrojevalnica – tanjšanje jedra

Šivalnica

zaostrele, plače pa realno niso tako večje. Delamo zgornje dele, ki so od modela do modela različni, vendar način izdelave ostaja klasičen.«

V naslednjem prostoru delajo dekleta iz drugega rinka. Tega so ustanovili pred dvema letoma. In ker ima ime prvi, tudi drugi ne more ostati neimenovan. In dekleta so postale Ordesa. Zakaj?

»Prvi rink je Elita. Toda tudi me nismo hotele zaostajati za njimi, prav tako pa nismo hotele ponavljati za njimi, zato smo se odločile, da bo naš rink dobil ime po enem izmed najlepših svetovnih nacionalnih parkov Ordesi.« je povedala Andreja Potočnik, zgodbo pa nadaljevala Lucija Pintar, ki je glavni krivec za to idejo in ime.

»Naslednji dan, ko sem prišla z izleta po enem izmed najlepših nacionalnih parkov v španskih Pirenejih Ordesa, sem vsa navdušena pripovedovala o njem. Za boljše predstavo sem jim prinesla tudi fotografije (mimogrede, še danes na steni visi plakat, ki prikazuje njegove lepote) in dekleta so se strinjala, da bo naš rink nosil ime po tej lepi in veličastni naravni lepoti.

Mihela Miklavčič se je dekletom na Ordesi pridružila pred enim letom in pol, ko je prišla iz porodniškega dopusta. Prej je bila v šivalnici in tudi ona pravi: »Bolje je tu. Smo skupina, ki mora delati ubrano, si med seboj pomagati. Prednost našega dela je tudi v tem, da naredimo en model, nato pa se lotimo drugega. V šivalnici pa je bilo potrebno kar naprej menjavati delo. Seveda pa moramo tu znati več operacij. Delo v taki skupini je timsko in če se nekeje ustavi, kot na primer, da se pokvari stroj, ugotovi napako na materialu ali pri izdelavi, potem stoji cel krog. Res pa je tudi, da tak način dela omogoča hitrejšo odkrivanje raznih napak in tudi njihovo odpravo.« je opisala delo na rinku.

V Alpini je trinajst let. Ko sem jo povprašala po počutju, je odgovorila: »Zato sem se šolala. Tu sem in zaenkrat ne kaže drugam. Delo je, plača tudi, kaj naj rečem drugega.«

Jelena Jenko je mojstrica v oddelku prikrojevalnice. Tam je povprečno zaposlenih dvajset delavk. Imajo tudi enega delavca. »Število delavcev v oddelku se spreminja glede na potrebe,« je povedala Jelena in me napolnila med delavke. »Naj one povedo kaj več.«

Marinka Jeram dela na novem stroju za izenačevanje debeline materiala. »Prej sem bila na podobnem

stroju, vendar je delo tu lažje in hitreje,« je povedala. Stroj je lažji za upravljanje, sam zazna razne napake in stanja kot je npr. poln koš za odpadke, material je obdelan natančneje,« je razlagala ter dodala, da je v Alpini sedemindvajset let in da je vesela, ker dela z novim strojem.

Marjeta Tavčar tanjša usnje. »Delo je kar zahtevno, posebno letos, ko so se materiali za zimsko sezono zelo težko rezali oziroma tanjšali. Zdaj, ko delamo za pomladno poletno sezono, je lažje,« je povedala. Na tem delu oziroma pri tem stroju dela štiri ali pet let. Prejšnji stroji so zahtevali precej več ročnih spretnosti.

Na vprašanje, kako je zadovoljna z delom v Alpini, pa je povedala: »Včasih bolj, drugič malo manj.« Moti jo, ker se včasih zgodi, da ni materiala, potem morajo biti kak dan doma. To pa je treba nadoknaditi, kar pomeni delo v soboto. »Letos je bilo takih sobot veliko. Če delamo cel teden, bi si res želele počitek vsaj v soboto,« je nekoliko potarnala.

Jelka Tomič je v oddelku prikrojevalnice. Seka jedro, včasih tudi podlogo. Ko sem prišla do nje, je z vso zavzetostjo polagala sekalo na usnje za poletne sandale v zlato beli kombinaciji. »Tole sekanje je kar zahtevno. Modeli so taki, da zahtevajo precej pozornosti. Potrebno je paziti tudi, da uporabimo kakovostno usnje. Pomembno je, da sekala polagam tako, da je čim manj odpadkov,« je razlagala Jelka in povedala, da je v Alpini osemnajst let in da ves čas dela na tem delovnem mestu. »Stroj je isti kot je bil, materiali pa so bolj zahtevni,« je povedala ter z zadovoljstvom nadaljevala: »Toda lepo je, ker to delo opravljam z veseljem.«

Irma Mesec je mojstrica v šivalnici. Med tem, ko je bila vodja oddelka v Gorenji vasi na porodniškem dopustu, se je preizkusila tudi v vlogi vodje oddelka, tako da ima pri takih delih kar nekaj izkušenj.

Povedala je, da je v šivalnici v Gorenji vasi zaposlenih okrog petdeset delavk. Dnevno jih je prisotnih okrog petinštirideset, ostale pa ali so na dopustu, bolniški, porodniški in podobno. Delajo samo v dopoldanski izmeni.

»Trenutno delamo sandale. So dovolj zahtevni, tako za izdelavo kot tudi glede materiala. Vidi se, da z njimi hočemo prodreti v višji cenovni razred,« je razlagala Irma.

(nadaljevanje na 14. strani)

Obiskovalce na letošnjem sejmu Šport in rekreacija pritegnila novost – lasersko merjenje velikosti in oblike stopal

Novembra in decembra so po Sloveniji organizirani raznovrstni smučarski sejmi. Alpina se jih je, kot običajno, udeležila po vseh krajih Slovenije, kjer imamo svoje prodajalne. Osrednji sejem pa je Šport in rekreacija v Ljubljani. Sejem je potekal od 26. novembra do 2. decembra.

Ko sem v popoldanskih urah v sredo, 28. novembra prišla na sejem, sem bila kar malo razočarana. Nikjer nobene gneče. Tam pa tam sem srečala kakšnega obiskovalca. Imela sem občutek, da je tudi razstavljavec manj. Res pa je bilo, da je bilo vsaj na pogled razstavljeno blago kakovostno. Razstavni prostori so bili lepo urejeni in nikjer nisem opazila krame in navlake, ki jo je bilo še pred leti, po mojem prepričanju, kar precej. Razstavljali so znani domači proizvajalci športne opreme, zastopani pa je bilo tudi nekaj znanih tujih podjetij.

Prišla sem do Alpininega razstavnega prostora. Tudi tu ni bilo kakšnega posebnega obiska, vendar sem z veseljem ugotavljala, da se nekaj kupcev vendar sprehaja med razstavljenimi izdelki. Tudi naši predstavniki, ki sodelujejo na sejmu, so dejali, da so kar zadovoljni, na več obiskovalcev pa moram počakati do poznejših popoldanskih ur. In res je bilo tako. Z mrakom so prišli tudi kupci in nastal je običajni vrvež.

Letos smo na sejmu uvedli novost, lasersko merjenje velikosti in oblike stopal. Obiskovalci, ki so si to želeli, so lahko izmerili nogi, dobili o tem razlago in zapis z merami tudi odnesli domov. Za ta del promocije je skrbel naš štipendist Robi Likar.

Kupcem pa smo ponudili še eno posebnost. Imeli so možnost oblikovanja smučarskega čevlja po nogi. Za ta del je poskrbel Niko Gantar. To je tehnika, kjer se notranji čevljev segreje, kupec tak čevljev obuje, zapne in notranji čevljev se oblikuje po nogi. »Tako oblikovanje je predvsem namenjeno tistim, ki imajo težave z obliko nog npr. kakšne izrastke, nepravilnosti ipd., in ga čevljev tišči. Najbolje je, da kupec pancerce najprej preizkusi na smučeh, potem pa se odloči za tako oblikovanje. Notranji čevljev smučarskega čevlja je že sam po sebi mehak in se deloma oblikuje že sam. Zato pri povsem novih nepreizkušanih smučarskih čevljih takega oblikovanja ne priporočam.« je povedal Niko.

Druga stvar pa je lasersko merjenje velikosti in oblike stopal. To lahko opravi vsak; za svojo radovednost in za dobro Alpine. Radi bi namreč ugotovili, kakšne so naše noge. Potem bo tudi obutev udobnejša.

Tako imenovano skeniranje je opravljal Robi Likar, študent računalništva in informatike, smer informatika v Ljubljani, drugače pa doma iz Cola.

Robi je glede optičnega merjenja povedal. »Skener je sicer postavljen tako, da gre vsak mimo, vendar ljudje večinoma ne vedo, čemu je to namenjeno. Kdor me vpraša, mu razložim, vendar pa je veliko tudi takih, ki nečejo vprašati. Mogoče

Proti večeru se je prodajni prostor Alpine napolnil.

Obiskovalci so si lahko ogledali delovanje novega modela tekaškega čevlja SK 2002

Prišlo je tudi mnogo Žirovcov. In zakaj ne bi izkoristili priložnosti in si izmerili nog.

Nisem še slišala za kaj takega. Mislim pa, da je to skener,« se je nasmehnila Manja iz Brestanice. Mogoče mi bodo mere koristile, ko bom kupovala smučarske čevlje,« je dodala in stopila na merilec.

bi bilo dobro, da bi bil nekje plakat, na katerem bi bilo pojasnjeno, da je možno izmeriti noge in da je storitev brezplačna. To je namreč drugo vprašanje, ki ga največkrat zastavljajo mimoidoči.«

Robi je delo vzel resno. Ko pridejo obiskovalci in sprašujejo to in ono, bi jim rad dal čim več pravih informacij. Zanima jih vse mogoče. O Alpini, čevljih, načrtih za bodoče.

Ker je Robi s svojo postavitvijo tako rekoč prvi, bi moral vedeti veliko. »Jaz pa niti z Alpino, še manj pa s čevlji, njihovim delovanjem in podobnim nisem seznanjen. Sam se s smučanjem ne ukvarjam, zato se včasih ne počutim najbolje, ker ne vem odgovora. Mislim pa, da se hitro učim in tudi pogovor o tem mi gre vedno lažje iz ust. Dobro, da sem tudi dovolj komunikativen, ker je to za tako delo neobhodno potrebno. Tu sem namreč zato, da predstavljam Alpino in če niso zadovoljni z menoj, potem pade slaba luč na podjetje,« se je razgovoril in trditev o komunikativnosti takoj dokazal.

Vprašala sem ga tudi, kakšni so odzivi kupcev na to novost: »Ljudje so zadovoljni. Zdi se jim zanimivo. Ko si izmerijo noge, zvedo nekaj novega o sebi, mere pa jim lahko pridejo prav še marsikdaj.«

Zraven skenerja so razstavljeni tudi štirje prototipi moških tekaških čevljev številka 42, vendar izdelani v različnih dimenzijah. Tisti, ki imajo ustrezno številko, si lahko te vzorce pomerijo in ugotovijo, kateri mu najbolj ustreza. Ta način je že eden izmed prvih zametkov novega načina – kupcem bolj prijaznih, udobnejših, bolj prilagojenih čevljev.

V teh dneh je bilo izmerjenih že kar nekaj nog. Robija sem vprašala tudi, kaj je ugotovil v teh dneh glede naših nog. Povedal je, da predvsem to, da imamo malokdaj obe nogi enaki in da so pri nekaterih zelo velika odstopanja.

Manja iz Brestanice je bila ena izmed tistih, ki si je prav tako izmerila noge. Povedala je: »Nisem še videla ali slišala za kaj takega. Mislim pa, da je to skener.« Na vprašanje, zakaj se je odločila, da se izmeri se je nasmehnila: »Zanima me, kakšne noge imam. Mogoče mi bo koristilo, ko bom kupovala pancerce ali kake druge čevlje.« Povedala je tudi, da rada smuča, pa naj bo to alpsko smučanje ali tek. Za tek ima Alpinine čevlje. Tudi pohodniške čevlje si je izbrala v Alpini. Ko je že skoraj odhajala, pa se je spomnila še nekaj. »Imam tudi Alpinine rolerje.« Manja je, tako sva torej družno ugotovili, prava športnica. Ko sem jo še vprašala, če bi kupila čevlje po meri, pa je dejala, da bi. Na odločitev za tak nakup pa bi prav gotovo vplivala tudi primerna cena.

Tudi Maji iz Ljubljane se je zdelo ideja o čevlju po meri zelo zanimiva. Povedala je, da ima precej široke noge in težko dobi čevlje. Zaradi tega kupuje kar moške smučarske in planinske čevlje. Za čevlje po meri bi se odločila, če bi bila cena sprejemljiva in če naročanje ne bi bilo preveč komplicirano, na primer, da ne bi bilo potrebno za to hoditi v tovarno ...

Jožica Kacin

Na sejmu Šport in rekreacija v Ljubljani se kažejo določene pomanjkljivosti – Slabši obisk, manj razstavljalcev, manjša ponudba – To vpliva tudi na našo prodajo

Glede na razmere, ki vladajo na ljubljanskem sejmu in na tržišču, je bila prodaja na letošnjem sejmu Šport in rekreacija v okviru pričakovanj. Prodali smo za 26 milijonov blaga, kar je za 20 odstotkov manj kot lani.

Razlogov za slabši učinek je kar nekaj. Sejem je precej izgubil na kakovosti in pestrosti ponudbe. Razstavljalcev je bilo manj kot prejšnja leta. To je po eni strani posledica slabe lanske zime, (pre)dragega razstavnega prostora, na drugi strani pa smo pričali širjenju velikih športnih trgovin (Gigasport, Intersport, Hervis...), ki imajo vsake zase dovolj veliko ponudbo. V času sejma ponujajo kupcem ugodnosti pri nakupu, kupcem ni potrebno plačati vstopnine, na razpolago imajo dovolj parkirnega prostora... V povezavi s prej povedanim, je bilo tudi obiskovalcev manj. Vodstvo sejma je sicer napovedalo 35.000 obiskovalcev, vendar ta številka po mojem mnenju ni bila dosežena. Po pripovedovanju obiskovalcev lahko sklepam, da niso bili zadovoljni s sejmsko in obsejmsko ponudbo. Vstopnina je bila predraga (600 tolarjev na osebo). Ob upoštevanju vseh razlogov, nenazadnje tudi slabe lanske zime, pa lahko rečem, da je bila naša prodaja na tem sejmu optimalna. Če pa bilo v Ljubljani v času sejma vsaj nekaj centimetrov snega, potem pa ...

Ivo Pivk, vodja sejma: »Ob upoštevanju vseh razlogov, ne nazadnje tudi slabe lanske zime, lahko rečem, da je bila naša prodaja na tem sejmu optimalna.« Foto: Markdesigen d.o.o.

Kupci so bili z našo ponudbo v glavnem zadovoljni. Veliko obiskovalcev je zanimalo, kako je z razvojem našega novega pancerja. Pri smučarski obutvi so se ženske najraje posegale po modri barvi. Moški so bili zadovoljni z prostornostjo modela A8.0, otroci pa so bili navdušeni nad sivo barvo modela D4.j. Slednjega smo prodali kar sto dvajset parov. Mogoče bi v snovanju naših prihodnjih kolekcij veljalo malo večjo pozornost

nameniti večji praktični uporabi zaklopov, saj se je dogajalo, da zaklop ni bilo možno postaviti v tak položaj, da ne bi oteževale obuvanja. V naši ponudbi smo imeli tudi tekaško obutev, smuči, vezi. Kljub temu, da se tovrstno blago prodaja, ko je sneg na Sorškem polju, smo v času sejma prodali petdeset kompletov tekaških smuči in vezi. Med planinsko obutvijo je bil najbolj prodajani ženski model Tibet. Našo ponudbo smo uspešno dopolnili tudi z apreski obutvijo iz uvoza.

Kako bo s tem sejmom v bodoče, je v tem trenutku še težko reči. Najmanj kar bi se moralo spremeniti je cena najema prostora in dolžina trajanja sejma. Sedem dni je odločno preveč. Ljubljanski sejem bi moral poleg Alpine, ki je eno redkih podjetij, če ne sploh edino, ki je bilo predstavljeno na nivoju, privabiti še kakšnega od znanih slovenskih proizvajalcev. Alpina je dogajanje na razstavnem prostoru popestrila z optičnim merjenjem nog, predstavljen pa je bil tudi robot, ki je prikazoval delovanje novega tekaškega čevlja SK 2002.

Sejem bi moral privabiti še druge atraktivne razstavljalce, potrebno bi bilo precej več obsejmskega dogajanja. Bi pa moral vsaj v določenem obsegu ostati tudi prodajen, saj si Alpina tudi na ta način utrjuje tržni delež na področju smučarske obutve.

Ivo Pivk

Alpino obiskala ženska bolgarska biatlonska reprezentanca

Bolgarske biatlonske reprezentantke v svetovnem pokalu in na drugih pomembnejših tekmah dosegajo odlične rezultate. Njihov uspeh je delno tudi uspeh Alpine, saj tekmujejo v naši opremi. Njihovi funkcionarji so že večkrat obiskali Alpino. Tudi nekatere izmed tekmovalk so pred leti že bile pri nas. Novembra so trenirale na Pokljuki. To je bila tudi priložnost, da obišejo tovarno, kjer izdelujejo njihovo tekaško obutev. V spremstvu trenerjev in direktorja reprezentance so si ogledale, kako nastaja obutev, pa naj si bo modna, tekaška ali pancerja.

Ekaterina Dafovska je povedala, da treninji potekajo po načrtu. Upa, da bo letošnja sezona uspešna tako v teku kot v streljanju. 6. decembra jih čaka tekma za svetovni pokal v Avstriji, nato pa na naši Pokljuki. Čeprav je dosegla že prva mesta, trenutno pravi, da bi bil do desetega mesta kar lep rezultat. Tekmuje tudi v štafeti in misli, da imajo tam še več možnosti.

Med treningom na Pokljuki, so se na 10 kilometrov dolgi progi pomerile slovenske in bolgarske tekmovalke. Zmagala je Ekaterina Dafovska. Naša najboljša je bila Andreja Grašič, ki je zasedla tretje mesto.

Kako nastaja čevlj je tekmovalkam razlagal vodja proizvodnje športne obutve Zvone Kopač.

Dekleta so bila dobre volje. Malo sprostitve med napornimi treningi na Pokljuki, jim je dobro delo.

Iva Škodrova – Karagiozova v svetovnem pokalu nastopa od leta 1988. Enajst let ima opremo Alpine in je zelo zadovoljna. »Če imam kakšne težave glede opreme, jih rešimo skupaj,« je povedala in dodala. »Z lansko sezono nisem bila najbolj zadovoljna, upam pa, da bo letos boljše.«

Letošnja sezona za svetovni pokal v biatlonu se je pričela 6. decembra v avstrijskem Hochfilznu. Od 11. do 16. decembra pa je bilo tekmovanje za svetovni pokal na Pokljuki.

Pavlina Filipova tekmuje pet let, od tega štiri leta z našo opremo. »Čevlji so dobri,« je dejala. Z njimi je osvojila četrto mesto na prejšnji olimpiadi, četrta je bila tudi prejšnje leto na svetovnem prvenstvu na Pokljuki. Letos bi rada uvrstitev izboljšala in si priborila tudi kako medaljo. Za Slovenijo pravi, da je zelo lepa. Všeč ji je Bled, jezero, grad, pravzaprav vse. Tudi Pokljuko ima rada in to zaradi njene lepote, pa tudi zato, ker je tam dosegla lepe uspehe.

Jožica Kacin

kako POSLUJEMO

Sklepi nadzornega sveta, sveta delavcev, uprave, mnenja lastnikov, menagerjev, delavcev, sindikata...

Že mnogo Sore je preteklo...

(nadaljevanje z 11. strani)

»Veliko je preizkusnih modelov, te dni se uvajamo in še malo učimo,« je povedala.

Glede norm je mojstrica Irma dejala, da so jih pozimi dobro dose-gali. Sedaj ob začetku sezone je malo slabše, toda v povprečju je kar zadovoljna. Seveda pa je najpomembnejše, da je izdelek ustrezne kakovosti. Delavke morajo biti natančne, težave se morajo reševati sproti, vsaka delavka mora opozoriti nanje in gre ...« je razlagala.

Milena Kramarič ima izkušnje tudi na mojstrskem področju, sedaj pa razporeja delo na traku šivalnice. Kdor tega dela ne pozna, je zanj zanimivo vprašanje: Kako biti na koncu dolgega traku in razporediti delo med petdeset delavk? »To ni tako preprosto. Tu je zelo razgibano. Treba je poznati način dela in pravilno razporejati delo med delavke, da se faze med seboj povezujejo in da ima vsaka dovolj dela,« je pripovedovala in me podučila: »Pred seboj imam nekakšno tablo in ko delavka opravi delo, na tabli zasveti rdeča luč. To je znak, da ji moram po traku poslati zaboječ v obdelavo.« Gledala sem Mileno, ki se je pridno vrtela med zaboječki in s tem, ko jih je pošiljala delavkam, ugašala rdeče lučke. Toda te so se spet prižigale in ob koncu delovnega dne ima Milena za seboj kar nekaj rekreacije in ugasne kar nekaj takih lučk. Še nekaj je, kar je Milena hotela posebej poudariti: »Pri tem delu je zelo pomembno, da dobro sodelujem z mojstrom oddelka. V veliko pomoč je, da se ta dva delavca ujemata in da znata usklajevati delo. Imam srečo, da se z Irmo tako dobro razumeva. Mogoče ima tudi podoben značaj, sva podobne starosti... Če bi tu ne bilo sodelovanja in razumevanja, bi delo težko dobro potekalo.«

Francka Oblak dela na pripravi. V Alpini je že dvaintrideset let in pravi, da je zadovoljna. »Precej se je spremenilo v času, odkar sem v Alpini. Predvsem so bolj zahtevne norme,« je pripovedovala. »Ljudje pa so ves čas fajn, dobro se razumemo,« je še dejala, ko sem hotela izvedeti, kaj ji je, oziroma, kaj ji ni všeč.

Vero Peternel sem zmotila pri šivanju zgornjih delov za sandale. »Delo je zahtevno. Paziti moramo, da je šiv enakomeren, lep, da šivan-ka ne zadene ob rob materiala ... Ob tem pa je potrebno narediti še nor-

Jelka Mur, vodja obrata

Irma Mesec, mojstrica šivalnice

Darja Bogataj, mojstrica rinkov

Milena Kramarič

Spredaj Klavdija Peternel, za njo Mihela Peternel

Marinka Jeram

Jelka Tomič

Vera Peternel

mo,« je razlagala in povedala, da je s temi sandali ravno začela in da je od začetka tudi doseg norme precej težji. V Alpini je že osemindvajset let. Na vprašanje, kako ji je všeč v Alpini, pa je dejala: »Včasih bolje, včasih slabše. V letih odkar sem tu, se je marsikaj spremenilo: prav tako na obe strani. Bolje je to, da sedaj delamo samo dopoldne, slabše pa, da so tako napete norme. Res, veliko bolj delamo kot smo včasih,« je zaključila.

Ker imajo v Gorenji vasi le tri moške, nisem mogla kaj, da se ne bi oglasila pri vseh treh.

Franco Andreuzzi je vzdrževalec strojev. »Dela imam dosti, vendar se v Alpini dobro počutim. Dekleta so kar solidna, tudi če mi kaj ne gre takoj, razumejo,« se je pošalil. Povedal je, da je v oddelku še veliko starih strojev. »Pa so kar kakovostni. Glede na njihovo starost niti ni kakšnih večjih težav. Včasih se zgodi, da pride nov stroj, pa se takoj pokvari. Če so kakšne večje težave s stroji, dobim tudi pomoč iz Žirov,« je dejal ter nadaljeval: »Pri sedanjem načinu dela, kot so rinki, je veliko delovanje ni najboljše. Delo je razgibano. Večino časa preživim v oddelkih, čeprav imam tudi manjšo delavnico, kjer zamenjam kakšen del ali pripravim stroj za nadaljnje delo. Drugače pa je tako, da se moram večinoma znajti, kakor vem in znam. Šolski primeri in knjige mi največkrat ne pomagajo dosti. Človek mora imeti lastno domišljijo in gre,« je zatrdil.

Tone Tušek je v Alpini dvajset let. Najprej je bil čuvaj, sedaj pa je nekaj več kot dve leti v skladišču materiala. »Skladišče ni veliko, vendar pa je treba preložiti in urediti veliko materiala,« je povedal. »Z usnjem zadnje čase nismo najbolj zadovoljni. Delavke, ki delajo z njim, se pritožujejo,« je razložil.

Primož Špiček dela kot sekalec. »Sem čisto zadovoljen z delom in ostalim,« je povedal. »Res je, da je za zimsko sezono material že po pravilu nekoliko slabši, še posebno podloga, toda sedaj prihaja poletna sezona, zanjo pa je tudi usnje ponavadi boljše. Primož je v Alpini enajst let in ves čas opravlja isto delo. »Nanj sem navajen in če bo vsaj tako, kot je bilo do sedaj, bo kar v redu,« je zaključil in ker je urin kazalec kazal že kar nekaj čez njihov uradni delovni čas, odšel iz podjetja.

Jožica Kacin

V Gorenji vsi imamo tudi sodelavce z ustvarjalno, umetniško dušo

Francka Oblak

Lucija Pintar

Franci Andreuzzi

Tone Tušek in Primož Špiček

Ena izmed tistih, ki poleg dela v Alpini, skrbijo za družino in dela na kmetiji, včasih najde nekaj časa za svojo dušo, je **Martina Košir**. »Malo rišem, vendar sedaj nimam časa. Včasih pa sem,« je razlagala. Ima štiri majhne otroke. Najstarejši hodi v prvi razred. Ob takih nadobudnih res ni časa za tovrstno umetnost. »Ena ura slikanja ni nič. Za tako ustvarjanje je treba imeti mir in čas. Tega pa sedaj ni,« je pripovedovala in nadaljevala: »Upam, da se bom temu konjičku lahko posvetila kasneje, ko bodo otroci večji.«

Martina je svoj risarski talent odkrila že v osnovni šoli. Želela je iti na oblikovalno šolo, vendar so ji odsvetovali, češ da ne bo dobila službe. Toda danes pravi, da če bi se odločala še enkrat, ne bi premišljevala. Zagotovo bi se odločila za to smer.

Povedala je tudi, da je njena teta Tončka Jesenko, Mežnarjeva iz Bukovega vrha, znana slikarka. Pri njej se je naučila nekaj risarskih veščin. Riše na lesnizit z oljno tehniko. Rada ima pokrajino, tihožitja, tudi s portreti se je že poizkusila. Pred nekaj leti se je širšemu krogu občinstva predstavila tudi na razstavi v gostilni na Vidmu v Poljanah, kjer so bila dela poljanskih umetnikov.

V Alpini pa je Martina enajst let in pravi: »Rada delam v Alpini. Delo mi je všeč. Je razgibano. Opravljam različna dela.«

Lucija Pintar se spočije in umiri duha ob obiskovanju gora. Te so njena velika ljubezen. Če je le čas in možnost, se poda na katerega izmed vrhov, pa naj bo to pri nas ali v tujini. Osvojila je že kar nekaj tritisočakov. Najvišje je bila letos, ko so se potepali po Visokih turah v Avstriji. V štirih dneh so osvojili tri tritisočake. Najvišji je bil visok 3360 m. »To je bila do sedaj tudi moja najbolj zahtevna tura,« pove. Veliko je bilo snega, veliko ledenikov ... Najdaljša pot pa je bila prav v Pirinejih na 3355 visok Monte Perdino, kamor smo se vzpenjali štirinajst ur,« je povedala.

Tudi **Gabrijele Tavčar** nisem spraševala po v delu Alpini. Že prej sem izvedela, da ima svoj hobi, to je pisanje pesmic, zgodb, skečev. Napisano potem včasih tudi pove oziroma domiselno zaigra. Pri tem ji pomaga sodelavka na drugi strani traku **Anica Dvojmoč**, včasih pa najde še kakšno sodelavko.

Anica Dvojmoč in **Gabrijela Tavčar** se včasih iz delavk v Alpini prelevita v igralki in v domačem narečju povesta kakšno veselo ali pikro.

Martina Košir: »Rada rišem pokrajino, tihožitja. Tudi s portreti sem se že poizkusila.«

»Že od malega sem rada pisala. Včasih ni bilo toliko časa za to početje, sedaj pa ga imam malo več. Včasih se spomnim kakšno pesmico, skeč, zgodbo ali podobno. Sem članica Društva kmečkih žena in včasih kaj pripravim za naše prireditve. Znanci in prijatelji že vedo za moje veselje in me ob priložnosti, kot je rojstni dan, obletnica, srečanje, na žalost tudi smrt, vprašajo, da jim kaj napišem,« je pripovedovala in obljubila, da bo nekaj svojih del poslala tudi meni.

Tone Tušek, eden izmed treh moških v obratu, tudi ni samo delavec. Je tudi umetniška duša. Ukvarja se z rezbarjenjem. Največ dela reliefne slike. Pri tem uporablja različne les. Povedal je, da se najlepše oblikuje lipa, uporabljal pa je tudi hras, javorjev, češnjev, hruškov les ... »Delam bolj zase, vendar sedaj zelo malo. Tako rekoč ni časa« je dejal. »Najprej sem poskusil z risanjem. Šlo mi je kar dobro od rok. Potem pa sem bolj po naključju izdelal prvi

Jesen, na pol požeto zrelo žitno klasje, jablana, v dolini Gorenja vas, zadaj pa se kopljejo beli oblaki; to in še mnogo lepega ujame **Jelena Jenko** v svoj fotoaparati.

Eden izmed izdelkov **Toneta Tuška**. »Roka« mu dobro služi v skladišču.

lesorez. Bila je razstava del kmečkih žena. Prirediteljice so vedele za moje veselje do ustvarjanja in so me začele nagovarjati, naj jim kaj izdelam. Naredil sem orača. Čeprav so bili kasnejši izdelki boljši, imam do njega poseben odnos. Imam ga doma na steni. Nikomur ga ne dam,« je pribil. Na vprašanje, če bo s tem delom še nadaljeval je odgovoril: »Upam, da bom. Če ne prej, pa ko bom v pokoju.«

Ustvarjalci, le pogumno. V današnjem hitrem tempu je težko najti čas zase in za svojo dušo. Lepota življenja je v trenutkih, ki jih ustvarjamo, ki jih posvetimo tistemu, kar je v nas in nam polni srce. Potrudite se. Ukradite kdaj kak trenutek zase, za stvari, ki so v vašem srcu, ki bi jih radi izpovedali. Eni na tak, drugi drugačen način. Vaše veselje in sreča bo tudi sreča za druge. Zato, potrudite se, ukradite trenutek, uro, dan ...

Jožica Kacin

Prva delavka meseca – Nevenka Peternelj iz šivalnice – Vedno pazim tudi na to, da je izdelek lep na pogled

Nevenka Peternelj, delavka, žena in mati, kot jih je v Alpini še mnogo. Veliko je tudi drugih, ki vztrajno in vestno opravljajo svoje delo. Toda kljub temu je v nekaterih še nekaj več, kar jih dvigne, da so še boljši, da še v nečem izstopajo od povprečja. Nevenka Peternelj je prav gotovo ena izmed njih, saj bi ji drugače ne uspelo, da bi kot prva postala delavka meseca v Alpini.

Idejo o tem izboru je v oktobrski številki Dela življenje podal generalni direktor mag. Martin Kopač. In kot kaže, je zaživela in že konec oktobra smo dobili prvo delavko meseca.

Nevenka, skromna kot je, ni vajena medijske in druge pozornosti, je ob klicu, da bi se rada z njo pogovorila, dejala: »Oh, ne. Ravno malo sem pozabila na to. Izbor me je tako presenetil, da sem bila čisto zmedena, sedaj bom pa zopet vse podoživljala.«

Pa sva kljub vsemu rekli dve ali tri. Pa še fotografija in vse sva uredili.

Delo življenje: Mnogi vas poznajo, saj ste v Alpini in Žireh že vrsto let, toda kljub temu o vas ne vemo veliko. Povejte nam kaj o sebi!

Nevenka Peternelj

Nevenka Peternelj: Rojena sem na Vrniku. V osnovno šolo sem štiri leta hodila na Vrnik, nato pa v Žiri. Takoj po končani čevljarški poklicni šoli sem se zaposlila v Alpini. Poročila sem se v Žireh. Z možem in dvema sinovoma živimo v lastnem domu na Gregorčičevi ulici.

Delo življenje: Kako da ste se odločili za čevljarško šolo? Da ste potem prišli v Alpino niti ni velik slučaj.

Nevenka Peternelj: Najprej sem mislila iti na administrativno šolo v Idrijo. Tisto leto je ni bilo. Potem ni bilo kakšne druge možnosti in rekla sem: »Grem pa na čevljarško.« In sem šla. Pa še štipendija je bila v Alpini. In danes mislim, da je bila odločitev čisto dobra.

Delo življenje: Se spominjate začetkov dela v Alpini.

Nevenka Peternelj: Težko je bilo začeti. V šoli smo sicer imele prakso, vendar smo se naučile le nekaj stvari. Bilo pa je lepo in vesele smo bile, ker so nam starejše in izkušene delavke na začetku veliko pomagale.

Delo življenje: Ste ves čas v šivalnici?

Nevenka Peternelj: Da, večino časa delam v šivalnici, kar je tudi prav, saj sem prešivalka zgornjih delov. V oddelku se je večkrat spreminjala organizacija in delo. Najprej sem šivala modno obutev, potem športno, sedaj pa spet modno.

Delo življenje: Mislite, da se je v času, odkar ste v Alpini, kaj spremenilo?

Nevenka Peternelj: O, to pa. Tristo odstotkov se je spremenilo. Vse. Od norm naprej. Te so veliko zahtevnejše. Tudi vzdušje ni več

tako kot je bilo. Včasih je bilo več družabnosti. Sedaj imamo dva odmor. Tedaj malo vstanemo, se sprehodimo in pogovorimo. Vendar imam občutek, da tudi pogovori niso več taki, kot so bili. Včasih smo se delavke bolje razumele. Sedaj vse nekam hiti, vsem se mudí, vsak je bolj zase ...

Delo življenje: Je vaše delo naporno?

Nevenka Peternelj: V osmih urah se človek kar utruji in je vesel, ko ob treh lahko odide domov. Seveda pa je veliko odvisno tudi od modela, ki ga izdelujemo. Jaz rada delam, če se da delo lepo pripravljeno, če se da doseči norma. Vedno pazim tudi na to, da je izdelek lep tudi na izgled.

Delo življenje: Kakšni so bili vaši občutki, ko vam je generalni direktor čestital in vam povedal, da ste izbrani za delavko meseca?

Nevenka Peternelj: O, to pa ni za povedati. V meni je vse vrelo. Tresla sem se, sploh nisem vedela kaj se dogaja. K meni pristopil generalni direktor in mi čestital. Sploh ne vem, kaj je govoril, tako sem bila presenečena. »Zakaj ravno jaz? Kako je prišlo do tega?« sem se spraševala.

Ko sem se malo umirila, pa sem le ugotovila, da je lep občutek, da se kdaj spomnijo tudi na nas, sicer nepomembne, a kljub temu mislim, da

Delavka meseca novembra – Anica Tratnik iz obrata v Gorenji vasi – Delam kolikor morem, trudim se, da delo opravim čim boljše

Delavka meseca novembra – Izbrana pa je bila tudi delavka meseca novembra. Tokrat sta častni naziv in nagrada odšla v obrat v Gorenji vasi. Dobila jo je Anica Tratnik. Tudi ona dela v šivalnici. Kot je povedala vodja obrata Jelka Mur, si je Anica to priznanje zagotovo zaslužila. »Ves čas, odkar jo poznam, izstopa od večine. Vsaka stvar, ki se je loti, ji gre od rok. Skoraj ni norme, ki bi ji bila nedosegljiva, kljub obveznostim doma in sorazmerno veliki oddaljenosti od podjetja, tako rekoč ne pozna izostankov,« je razložila vodja obrata, ko sem se oglasila v Gorenji vasi.

Anica Tratnik

Anico Tratnik sem obiskala eno uro po tem, ko je izvedela, da je izbrana. Tako še ni imela veliko časa razmišljati o tem. Ni še strnila vtisov in ko je videla, kaj jo čaka, se je branila: »Ali se bom morala spet slikati? Kaj pa naj povem?« No, pa le ni bilo tako hudo. Tudi z Anico sva se lepo pogovorili.

Delo življenje: Anica, začniva z najlažjim. Povejte nam nekaj o sebi!

Anica Tratnik: Teče mi petindvajseto leto dela v Alpini. V obratu v Gorenji vasi delam že od začetka zaposlitve. Ko sem končala poklicno

šolo, ki sem jo obiskovala v Žireh, sem prišla sem in ostala.

Delo življenje: Kako, da ste se odločili za ta poklic?

Anica Tratnik: Saj še sama ne vem. Tedaj nismo pomislili na nič drugega, kot to, da bi čim prej zaslužili. V bližini drugih možnosti ni bilo, pa sem se šla učiti v Žiri in potem delat v Gorenjo vas.

Delo življenje: Prišli ste v Alpino. Ste ves čas na istem delu?

Anica Tratnik: Od začetka sem delala tudi na pripravi. Potem sem začela šivati in to delo opravljam že dolgo. Da, kar nekaj časa sem pri tem šivalnem stroju.

Delo življenje: Kako ste zadovoljni z Alpino in delom?

Anica Tratnik: Enkrat je laže, drugič teže. Če je delo dobro pripravljeno in se da narediti v ustrezni kakovosti in normi, potem delam z veseljem. Večkrat pa se tudi zgodi, da nič ne gre dobro od rok, čeprav se trudim. Kriva je slaba tehnološka

prizadevne delavce, ki se trudimo narediti čim več in čim bolje.

Delo življenje: Bili ste presenečeni, pa tudi veseli?

Nevenka Peternelj: Seveda. Vsak dela zato, da nekaj zasluži. Nismo navajeni, da ti kdo kaj prinese, da ti izkaže še posebno pozornost. Mislim, da se mi je prvič v življenju zgodilo kaj takega.

Delo življenje: Kot delavka meseca ste prejeli tudi denarno nagrado. Nam lahko zaupate, kako jo boste porabili?

Nevenka Peternelj: To je nekaj posebnega. Zato sem se tudi odločila, da jo bom kot tako sprejela in jo porabila za poseben namen. Najprej sem se malo spomnila svojih dveh sinov, ki študirata na ekonomski fakulteti in organizaciji dela. Nekaj pa sem obdržala zase. Kupila si bom nekaj takega, kar mi bo trajen spomin.

Delo življenje: Delo v tovarni, gospodinjstvo doma, vam ostane še kaj časa?

Nevenka Peternelj: Kolikor mi dopušča čas, rada grem v naravo. Ponavadi je to Javorč, kamor Žirovci radi zahajamo. »Da gre malo iz glave, kar se nakopiči čez dan, teden« pravim. In res mislim, da se v naravi človek sprosti. Včasih naredim tudi kakšen gobelin, postorim to in ono in dnevi, leta tečejo ... Hitro, prehitro ...

Jožica Kacin

S protihrupno zaščito zmanjšujemo negativne vplive hrupa na okolje

Alpina skrbi tudi za okolje – nova protihrupna zaščita.

Letošnje leto je bilo z meritvami hrupa v bivalnem okolju ugotovljeno, da prekoračujemo mejno dovoljeno vrednost. Da bi zadovoljili zakonskim predpisom in zmanjšali moteč vpliv hrupa, smo okrog ventilatorjev, ki so glavni povzročitelj hrupa, postavili protihrupne kabine. Te so iz istega materiala kot protihrupne ograje postavljene ob avtocestah. Pri ponovnih meritvah je bilo ugotovljeno, da je emisija hrupa s to sanacijo, v mejah dovoljenega.

Marko Kavčič

Z ureditvijo parkirišča pridobili okrog štirideset parkirnih mest

Upamo, da bomo odslej tudi tisti, ki pridemo kasneje, našli prostor za svojega jeklenega konjička.

Že dalj časa smo v Alpini ugotavljali, da nam primanjkuje parkirnišča za naše jeklene konjičke. Konec junija smo, tudi s ciljem, da bomo povečali število parkirnih mest, začeli urejati obrežje potoka Jezernica ob parkirišču. Novembra smo uspeli parkirišče urediti do te mere, da je možno parkiranje. Tako smo pridobili približno štirideset parkirnih mest, kar naj bi zaenkrat zadostovalo za naše potrebe. Do dokončne ureditve manjka še postavitev ograj, asfaltacija, označitev parkirnih mest, ureditev osvetlitve v kolesarnici.

Marko Kavčič

priprava, material, včasih tudi vsak sam. Tedaj ni prave volje, toda kaj hočemo. Nimamo veliko možnosti razmišljati o čemerkoli. Vedno bolj bomo morali biti zadovoljni.

Delo življenje: Ni še dolgo, ko ste izvedeli, da ste izbrani za delavko meseca. Kakšni so vaši občutki? Ste že uspeli strniti misli?

Anica Tratnik: Niti približno. Tudi s sodelavkami se nisem imela še časa pogovoriti. Sedaj med malico bomo katero rekla. So mi pa že očitale, zakaj nisem nič povedala. Kako naj bi to storila, ko pa nisem popolnoma nič vedela.

Delo življenje: Pravite, da niste slutili, da vas bi lahko doletelo kaj takega. Kako pa ste potem doživeli to podelitev?

Anica Tratnik: Zanimivo. Čisto sem bila iz sebe. V vseh teh letih, odkar se spomnim, se ni nikdar takole nenapovedano ustavil cel trak. V šivalnico so prišli tudi iz ostalih oddelkov. Videla sem vodjo

oddelka in generalnega direktorja, in še nekoga, ki so prihajali po delavnici. Obrnila sem se k sodelavki in rekla: »To pa ne more biti nič dobrega. Ne spomnim se, da bi se tako nenapovedano ustavil trak, pa še čas je tak, pred novim letom.« Mislija sem, da bomo imeli nek sestanek, vendar sem se malo čudila, ker je povsem nenapovedan. Potem pa se je delegacija ustavila pri meni. Jelka je rekla: »Tale je.« Tedaj pa mi je še bolj zatrepetalo srce. »Kaj sem storila?« Generalni direktor mi je nato čestital in povedal, da sem izbrana za delavko meseca.

Delo življenje: S čim mislite, da ste si zaslužili to nagrado?

Anica Tratnik: Gotovo sem naredila nekaj več minut kot večina. Delam kolikor morem, trudim se, da delo opravim čim bolj in kak dan mi to uspeva bolj, drugič manj.

Delo življenje: Kaj mislite o izboru za delavca meseca?

Anica Tratnik: Nisem imela časa razmišljati, vendar pa mislim, da je lepo, da se enkrat spomnijo tudi na delavce. Vsak ima lep občutek, če je pohvaljen in tudi sama sem vesela tako pohvale, kot nagrade.

Delo življenje: Ste že sklenili, kam bo šla nagrada?

Anica Tratnik: Ne, tudi za to še ni bilo časa. Je pa tako, da denar vsak potrebuje in ga je vesel.

Delo življenje: Pa se vrtna še malo k vam. Kje živite?

Anica Tratnik: Živim v Gorenjem Brdu. To je vas pod Blegošem. Doma imamo tudi nekaj zemlje. Dela je vedno dovolj. Imam tudi dva sinova, oba študenta.

Delo življenje: To niti ni tako blizu. Ste med delavkami, ki so bolj oddaljene?

Anica Tratnik: Do obrata v Gorenji vasi imam okrog deset kilometrov. Dobro je, ker se na delo in nazaj pripeljemo z avtobusom. Veliko nam pomeni, ker nam ni

potrebno skrbeti še za prevoz. Mogoče sem res med bolj oddaljenimi, toda nekatere prihajajo še od bolj daleč.

Delo življenje: Začelo se je z lepimi stvarmi, če s tem misliva, da ste tu zato, ker ste postali delavka meseca. Vi ste za trenutke sicer pomislili na slabši izid, toda to je, pravijo največkrat že v človeški naravi, da razmišlja na tak način. Še posebno, če ni navajen na take ugodnosti in dogodke. Pa še končajva s čim lepim. Povejte, kaj počnete v prostem času, če ga sploh kaj ostane?

Anica Tratnik: Tudi ta se najde. Res da ima ženska dela vedno dovolj, toda včasih si je treba vzeti čas tudi zase. Zelo rada se odpravim v griče. Poleti tudi kam dalj, sedaj pa bolj po okoliških krajih. Tak sprehod si privoščim skoraj vsako nedeljo, če le vreme preveč ne nagaja. »To je za zdravje,« pravim.

Jožica Kacin

Izjava o varnosti sprejeta

S 24. oktobrom 2001, ko je k izjavi o varnosti dal soglasje tudi svet delavcev, je le-ta sprejeta tudi v Alpini. Izdelava in sprejem izjave o varnosti je, kot ste v tem časopisu lahko že prebrali, ena od obveznosti delodajalcev po novem zakonu o varnosti in zdravju pri delu. Z izjavo o varnosti delodajalec določi način in ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu, ob vsaki novi nevarnosti in spremembi ravni tveganja pa jo je potrebno tudi dopoljevati.

Način izdelave izjave o varnosti, njeno vsebino ter podatke, na katerih mora temeljiti ocena tveganja, je predpisan s posebnim pravilnikom, sprejetim na podlagi zakona. Pravilnik izjavo o varnosti opredeljuje kot listino, s katero delodajalec pisno izjavi, da izvaja vse ukrepe za zagotovitev varnosti in zdravja pri delu, glede preprečevanja nevarnosti in tveganja pri delu, obveščanja in usposabljanja delavcev, dajanja navodil, ustrezne organiziranosti ter zagotavljanja potrebnih materialnih sredstev v ta namen. Sestavni del izjave o varnosti je tudi ocena tveganja. Ta vsebuje opredelitev nevarnosti, ki obstojajo pri delu, opredelitev delovnih mest in delavcev, ki so iz-

postavljeni tveganju, ocenitev ravni oziroma stopnje tveganja, določitev potrebnih ukrepov za preprečevanje tveganja oziroma zmanjševanja tveganja, revizijo v primeru sprememb tehnoloških postopkov in ob uvajanju novih tehnologij. Pravilnik nadalje med drugim opredeljuje vrste nevarnosti, ki se pri delu lahko pojavijo in način ocenjevanja ravni oziroma stopnje tveganja.

Rezultat izdelave izjave o varnosti je obsežen dokument. V njegovem okviru je izjava o varnosti, ki zajema le eno stran. Vsebinsko oziroma besedilo izjave je standardizirano. Ocena tveganja je vsebinski del dokumenta in obsega nekaj sto strani.

S sprejemom izjave o varnosti je tako opravljeno obsežno in zahtevno delo, kar pa ne pomeni, da je s tem v zvezi vse narejeno. Kot že rečeno, ob vsaki novi nevarnosti, ki bi se v bodoče pojavila ali spremembi ravni tveganja, bo potrebno preveriti in na novo oceniti tveganje na delovnem mestu, na katerem bodo spremembe nastale. To pomeni, da bo potrebno določiti tudi druge ukrepe, odgovornosti za izvajanje ukrepov in roke izvedbe.

Mojca Gantar

ALPINA, d.d., Žiri
Strojarska ulica 2
4226 Žiri

IZJAVA O VARNOSTI

Izjava o varnosti je izdelana v skladu s 14. členom Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Ur. list RS št. 56/99) in v skladu z zahtevami Pravilnika o načinu izdelave izjave o varnosti z oceno tveganja (Ur. list RS št. 30/00) ter ostalimi pripadajočimi pravilniki.

Izjava o varnosti predstavlja politiko varnosti in zdravja pri delu ter določa ukrepe za njeno uspešno izvajanje. Namen te izjave je zmanjševanje tveganj za poškodbe in zdravstvene okvare v naši organizaciji, hkrati pa je to tudi predlog za izvajanje aktivnosti v smislu preventive in v skladu z določili Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Ur. list RS št. 56/99).

Kot odgovorna oseba izjavljam, da bodo zagotovljena vsa potrebna sredstva za izvedbo varnostnih ukrepov. Prav tako bo zagotovljena ustrezna obveščena delavcev, dajanje navodil, ustrezna organiziranost dela in zagotavljanje ustreznih materialnih sredstev, da se zagotovi čimbolj varno in zdravo delo.

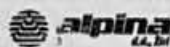
Izjava o varnosti bo redno dopolnjena in / ali spreminjana ob vsaki novo ugotovljeni nevarnosti in spremembi ravni tveganja, ko podatki, na katerih je temeljilo ocenjevanje tveganja, niso več ažurni ter v vseh drugih primerih, ki so določeni s 14. členom Pravilnika o načinu izdelave izjave o varnosti z oceno tveganja (Ur. list RS št. 30/00).

Ta izjava je v skladu s predpisi v vsakem času na razpolago inšpekciji dela.

Priloge k tej izjavi so sestavni del izjave o varnosti.

Žiri, 24. 10. 2001

Generalni direktor
mag. Martin Kopač, rev. dipl. ekon.

Tečaj iz varstva pri delu za vse zaposlene v Alpini

Tečaj ni le poslušanje predavanja, temveč se delavci poučijo tudi o tem, kako izvajati vaje za zmanjšanje negativnih vplivov prisilne drž.

Delodajalec ima dolžnost delavce najprej seznanjati s škodljivostmi in nevarnostmi, ki jim pretijo na delovnih mestih ter jih tudi usposablja za varno in zdravo delo. Na podlagi rezultatov ocene tveganja za posamezna delovna mesta delavce seznanjamo s posameznimi tveganji ter jih poučimo o tem, kako pravilno ravnati, da se tveganje zmanjša.

V mesecu novembru smo pričeli z izobraževanjem t.i. administrativnih delavcev. To so zaposleni, ki na

svojih delovnih mestih pretežno sedijo, večina pa jih uporablja osebni računalnik. Taki delavci so senzorno obremenjeni, poleg tega pa stalno sedenje v nepravilnih položajih povzroča prisilno držo. Take obremenitve zmanjšamo s pravilnim sedenjem ter izvajanjem kratkih vaj za raztezanje obremenjenih mišičnih skupin. Zato smo se o tem, kako vaje pravilno izvajati, poučili tudi na izobraževanjih.

Marko Bolka

Predpisi nalagajo podjetjem, da morajo opravljati meritev emisije izpušnih plinov v okolje. To nalogo smo v Alpini opravili decembra.

Kadrovska služba se je iz Arharjeve hiše preselila v staro upravno stavbo, skozi glavni vhod, levo.

kadrovske NOVICE

Prišli, odšli, umrli, diplomirali, predstavitve diplom, kadrovski načrti, tekoča problematika, stimulacije...

V slovo Ivani Tratnik

V prvi polovici meseca oktobra smo se za vedno poslovili od naše upokojenke in dolgoletne delavke Alpine, Ivane Tratnik iz Vrsnika.

Ivana Tratnik, rojena leta 1930 v Žirovnici pri Žireh, se je z delom v Alpini srečala februarja leta 1960. Že v mladih letih ji življenje ni prizanašalo. Trdo jo je preizkušalo, saj je ob dveh komaj rojenih otrocih, že zelo zgodaj izgubila moža.

Čeprav ji dela doma ni manjkalo, je morala, zato da je preživela družino, poiskati zaslužek.

Prišla je v Alpino. Bila je pridna delavka. Z delom je pričela v montažnih oddelkih, kjer je ostala do upokojitve. Dela se je dobro priučila in bila vestna in natančna. Vedela je, da bo le z zaslužkom lahko sama skrbela za hišo in svojega otroka.

V njeno življenje pa se je potihoma prikradla bolezen, ki jo je vedno bolj izčrpavala. Kljub volji, da bi še naprej delala, je bila marca leta 1981 invalidsko upokojena.

V domačem okolju si je Ivana Tratnik po svoje uredila življenje. Z optimizmom in voljo se je borila z boleznijo in ob drobnih radostih skušala pozabiti na vsakdanje težave in skrbi.

Toda nikdar ne vemo, kdaj se kaj v življenju obrne. Nemalo presenečeni smo obstali ob spoznanju, da je naša nekdanja delavka in upokojenka Ivana Tratnik v teh oktobrskih dneh za vedno odšla od nas. Vsem domačim ob njeni smrti izrekamo globoko sožalje. Med upokojenci in delavci bo ostala v trajnem spominu.

Poslovili smo se od Marije Bačnar

V mesecu oktobru je od nas za vedno odšla dolgoletna delavka in upokojenka Alpine Marija Bačnar.

Marija Bačnar je bila rojena leta 1941 na Dobračevi pri Žireh. Z delom v Alpini se je prvič srečala septembra leta 1957, ko je pričela delati v tedanji šivalnici. Polna dobre volje in optimizma v boljše življenje, se je hitro prilagajala normi in zahtevam dela, spoznavala in obvladala je vse bolj zah-

tevne faze v šivalnici. Z leti ji je bila priznana kvalifikacija za prešivalko obutve. Marija Bačnar je vso delovno dobo ostala zvesta Alpini in delu v šivalnici.

V življenje Marije Bačnar je posijalo sonce ob rojstvu hčerke, za katero se je vse življenje razdajala in ji stala ob strani. S polno odpovedovanjem, si je ob pomoči dobrih ljudi postavila lasten dom.

Vso delovno dobo je ostala zvesta Alpini in delu v šivalnici. Upokojila se je septembra leta 1992.

Še bolj sta ji radost v življenju pred leti prinesla oba vnuka. Z vso skrbjo je najprej pazila na enega, kasneje tudi na drugega vnuka.

Pred letom dni ji je bolezen pričela pobirati moč. Vnuka in hčerka so ji bili do konca svetla luč v življenju.

Kljub upanju hčerke, domačih in znancev, da bo premagala težko bolezen, je sedaj njen boj končan. Marija Bačnar je odšla od nas tiho. Sočustvujemo z domačimi in jim izrekamo globoko sožalje. Marija Bačnar bo upokojencem in delavcem ostala v lepem in dobrem spominu.

KADROVSKE NOVICE

Oktober 2001

V mesecu oktobru smo bili na področju zaposlovanja spet nekoliko bolj dejavni, saj se je na novo zaposlilo pet delavcev, petim pa je delovno razmerje prenehalo.

Z delom je, poleg že imenovanih v prejšnjih kadrovske novicah, ob izteku določenega časa, prenehala prodajalka Marija-Darja Žgavec iz prodajalne Logatec.

V oddelku brizgane obutve je delo nastopila Martina Mlinar, kvalificirana šivalka zgornjih delov obutve. V prodajalni v Logatcu je z delom pričela prodajalka Denisa Merdanović, v prodajalni Kranjska Gora pa Polona Rabič. Ob odprtju dveh novih prodajal v BTC centru v Ljubljani, sta delo v oktobru nastopila poslovodja Aleš Perčič in Elvira Karaibrahimović.

November 2001

Že v mesecu oktobru sta delo ob odprtju dveh novih prodajal Alpine v BTC centru v Ljubljani nastopila dva nova delavca. V začetku novembra pa so poleg dveh prodajalcev, iz ostalih prodajal v Ljubljani (Dejan Dimitrijevič in Veronika Jambrošič) v Alpini pričeli delati naslednji prodajalci: Marta Logar, Gregor Krašnja, Mateja Jordan, Denis Videgar in Nataša Perpar. Aleš Perčič, poslovodja v prodajalni BTC, je konec novembra prekinil delovno razmerje.

Okrepljeni z novo delovno silo so tudi v prodajalni Ljubljana V., kjer

sta delo nastopila Ljubica Heinelt in Andrej Avramović; ter v prodajalni Alpina Ljubljana I., kjer je delo nastopil prodajalec Damjan Anžur.

V prodajalnah v Novi Gorici sta s polovičnim delovnim časom pričeli delati prodajalki Arčon Barbara v Novi Gorici I. in Metka Murovec v prodajalni Nova Gorica II.

Ob odprtju nove prodajalne Alpine v Mercator centru v Kamniku, so se zaposlili poslovodkinja Lotrina Topolšek ter prodajalka Petra Česen in Klemen Mikec.

Irma Dolenc

Veliko zanimanja za računalniško izobraževanje – V prostorih Alpine uredili računalniško učilnico

Tečaj Excela – računalniško učilnico smo uredili v prostorih skladišča gotove obutve.

Konec meseca oktobra smo v Alpini pridobili novo učilnico za računalništvo. Opremljena je s šestimi računalniki.

Računalniško izobraževanje, ki je bilo do sedaj v Osnovni šoli v Žireh, smo tako preselili v svoje prostore. Tečaji so v popoldanskem času. Zanimanje zanje je zelo veliko, kar kaže tudi na veliko potrebo

po tvrstnem znanju. V skupini je šest slušateljev. Trenutno potekajo tečaji Windowsa, Outlooka in Excela, tako da je učilnica zasedena vsak popoldan. V pripravi so še tečaji oziroma posamezne delavnice Worda, Interneta in Excela. Na tečajih poučujejo naši delavci, pa tudi zunanji sodelavci.

Mihaela Oblak

Prva slovenska policijska odprava v Himalaji – Med izbranimi slovenskimi policisti tudi Žirovec Aleš Miklavčič

Ko je prišel Aleš Miklavčič, so me sodelavke spraševale, kdo je ta čedni fant. To pomeni, da kljub temu, da pravimo, da se Žirovci med seboj poznamo, to ne drži povsem. To sem ugotovljala že prej, ko sem se pogovarjala z Aleševim očetom. Njega sem namreč prosila, da je organiziral srečanje. Aleša Miklavčiča tudi sama nisem poznala, še manj pa, da bi vedela, s čim vse se ukvarja. Še dobro, da so me nanj opozorili tisti, ki to vsaj malo vedo. In škoda, ker je med nami mogoče takih, ki na kateremkoli področju izstopajo od povprečja, še več, a tega ne vemo.

Ali je Aleš Miklavčič Žirovec, ali Škofjeločan, kjer sedaj živi, ga niti nisem vprašala, toda upam, da mi ne bo zameril, če ga bom danes imenovala Žirovca.

Aleš Miklavčič je osnovno šolo obiskoval v Žireh. Pot ga je vodila na kadetsko šolo v Tacen. Sedem let je bil v službi na policiji v Škofji Loki. V Škofji Loki si je ustvaril družino.

Rad ima gore. Kot je povedal, je bil najprej planinec. Potem ga je potegnilo in začel je s plezanjem in alpinizmom. Prav tu, da je veliko hodil v gore in se ukvarjal s plezanjem, mu je po njegovem mnenju pomagalo, da je bil izbran na razpisu pri specialni enoti policije v Ljubljani, kjer je sedaj zaposlen. Dela na področju alpinizma in jamarstva.

Je član Gorske reševalne službe Škofja Loka. Tam deluje kot letalec reševalec, kot eden izmed članov helikopterske posadke. Je tudi inštruktor Gorske reševalne službe. Povedal je, da je delo v gorski reševalni službi povsem prostovoljno in brezplačno. »Toda to človeku postane način življenja. Ne razmišljam o tem. Če kdo rabi pomoč, se odpravim in grem,« je razložil in povedal tudi, da je sodeloval že pri mnogih reševalnih akcijah; tudi takih z najbolj tragičnim izidom.

Je tudi jamar in pripravnik pri jamarski reševalni službi. O tem je povedal: »Jame so sicer lepe. Toda s tem sem se začel ukvarjati bolj po službeni dolžnosti. Za večjo jamarsko dejavnost mi manjkuje časa; tudi zato, ker v srcu ostajam alpinist in gorski reševalec.«

Letos je bil Aleš Miklavčič član prve odprave slovenskih policistov v Himalajo na 8201 visok Čo Oju. Prav to je dejstvo, da je tudi Alpina nekaj pripomogla k temu, da se do se fantje v odpravi, (vsaj kar se tiče nog; večino časa odprave so nosili naše čevlje) počutili dobro, je bil vzrok in povod, da sem ga povabila, da nam pove kaj o sebi in o odpravi.

Delo življenje: Kot smo brali v časopisu, so take odprave policistov v razvitejših državah nekaj običajnega. Pri nas pa je bil to prvi primer. Kako da so za ta podvig izbrali prav vas?

Aleš Miklavčič: Bil je razpis. Zanj je bilo potrebno izpolnjevati pogoje kot

so: registriran alpinist, delavec policije, tretji odločilni faktor pa so bili dosednji vzponi in izkušnje na tem področju. Skupaj s sedmimi kolegi policisti sem bil izbran.

Delo življenje: Koliko časa je potekala odprava in kdo ste bili njeni člani?

Aleš Miklavčič: Z Brnika smo odleteli 6. septembra, vrnili pa smo se 30. oktobra. Bilo nas je enajst, poleg kolegov policistov še vodja odprave Viki Grošelj, organizacijski vodja Tone Škarja, Davo Kamičar iz športne policijske čete in zdravnik dr. Igor Tekavčič.

Delo življenje: Kakšna gora je Čo Oju?

Aleš Miklavčič: Čo Oju, Tibetanci jo imenujejo Turkizna boginja, je visoka 8201 metrov. Je šesta najvišja gora na svetu. Leži med Nepalom in Kitajsko. Pravijo, da je to tehnično najmanj zahteven osemstisočak. Jasno pa je, da vzpon na noben tak vrh ni lahak. Najzahtevnejši del je bil ledeniški serak, ki smo ga morali preplezati in je imel naklon med osemdesetimi in devetdesetimi stopnjami.

Delo življenje: Kako je potekala vaša pot?

Aleš Miklavčič: Z letalom smo se z Brnika odpravili na Dunaj, nato pa v Katmandu. Tam smo ostali nekaj dni. Urejali smo razne formalnosti, obenem pa opravljali aklimatizacijske vzpone okrog Gosaikundskih jezer. Povzpeli smo se na tri vrhove, visoke okrog 5000 metrov.

Delo življenje: Kdaj pa se je začela vaša pot proti gori?

Aleš Miklavčič: 15. septembra smo se odpravili proti Kitajski. Na meji smo imeli zaradi precejšnega tovora nekaj težav. Na srečo smo jih uspešno rešili ter se en dan kasneje, kot smo načrtovali, odpravili v Nyalam, vasico na višini 3700 m.

Delo življenje: Če bi bilo to pri nas, bi bila to že lepa višina. Ste hodili peš?

Aleš Miklavčič: Kje pa. S terenskimi avtomobili smo se vozili po cestah. Te so v Nepalju največ asfaltirane, vendar zelo ozke in polne lukenj. Promet poteka po levici. Na začetku smo bili kar malo zmedeni. Imeli smo občutek, da bomo

Člani odprave pod Čo Ojuem. Zadaj molilne zastavice. Lama blagoslovi tabor in prosi bogove, naj varujejo alpiniste. Njegovo molitev veter odnaša prek molilnih zastavic do tibetanskih bogov.

trčili v nasproti vozeča vozila. Veliko smo prepotovali tudi po makedamskih cestah. Kot zanimivost lahko povem, da smo se peljali čez prelaz Yarle Shung La, ki je visok 5050 metrov. To se sliši veliko. Vedeti pa moramo, da je tam pokrajina drugačna in človek nima občutka, da je na taki višini. Na Tibetanski strani naše poti je veliko vasic. Med njimi sta največji Nyalam, na višini 3700 metrov, in Tingri, na višini 4300 metrov. Zanimivo je, da poleg vsake vasice stojijo ruševine stare, ki so jo Kitajci porušili med njihovo okupacijo Tibeta.

Delo življenje: In v teh vaseh živijo ljudje?

Aleš Miklavčič: Seveda. Tu živijo Tibetanci. Od daleč izgleda, da prihajajo v sodobno vas z dokaj novimi hišami. Ko smo prišli bliže, smo opazili, da ni vse tako lepo in da je mnogo nereda in nesnage.

Delo življenje: Na poti ste gotovo srečevali domačine.

Aleš Miklavčič: Da. To so zelo podjetni ljudje. So zaupljivi, prijazni. Kar pa se tiče posla, so zelo strogi. Pri tem ni milosti. Ko smo se dogovarjali za prenos tovora, smo morali vse zelo natančno stehtati in ko so ugotovili, da je nekaj kilogramov več kot je bilo rečeno, so to sprejeli le za dodatno plačilo.

Imajo svoj jezik in le malokdo zna angleško. Zanimivo pa je, da ima tako rekoč vsak kalkulator. Z njim takoj zaračuna kakšno uslugo ali podobno. Tak primer je tudi fotografiranje. Radi se nastavijo aparatu, potem pa zahtevajo denar. Take navade imajo že majhni otroci.

Delo življenje: Kako živijo Tibetanci?

Aleš Miklavčič: Tibetanci so že od nekdaj nomadi. Kitajci sicer želijo, da bi jih naučili živeti v naseljih, toda to jim vedno ne uspeva. Tipična tibetanska družina je zelo revna. Njihov zaslužek je majhen, imajo le za golo preživetje. Tako je večkrat vse njihovo premoženje osel, voz, šotor, obleka in nekaj hrane. S tem potujejo, na primernem kraju postavijo šotor, nato pa naprej in naprej...

Življenje v teh krajih je težko. Pozna se tudi, da živijo na velikih nadmorskih višinah. Oni tega sicer ne ob-

čutijo, vendar pa je njihova življenjska doba v primerjavi z našo, zelo kratka. Štiridesetletnik je že kar lep starec.

Delo življenje: Nekoliko sva skrenila v drugo smer. Nadaljujva z vašo potjo?

Aleš Miklavčič: V Tingriju smo se odpravili do avtomobilske baze na višini 4800 metrov. Tam smo opravili dva aklimatizacijska vzpona in po dveh dneh natovorili naše tovore na jake in se odpravili proti gori. Dva dni smo hodili do baznega tabora. Ta leži na višini 5700 metrov. V taboru smo uredili vse potrebno za bivanje in pot naprej.

Delo življenje: Kako je izgledal tabor?

Aleš Miklavčič: Bilo je pravo majhno mesto. Letos je bilo tam šestindvajset odprav iz različnih držav. Lahko si predstavljate, koliko šotorov je bilo potem tam. Za primer lahko povem, da je bilo na prvem višinskem taboru postavljenih šestinpetdeset šotorov. Bivanje v baznem taboru je bila tudi prilžnost, da smo se srečali z drugimi alpinisti, se pogovarjali, si izmenjali izkušnje...

S seboj smo imeli tudi dva kuharja iz Nepala. Lepo sta skrbela za nas. V šali rečem: kot mamic in žene.

Delo življenje: Kaj ste jedli?

Aleš Miklavčič: Večino hrane smo prinesli s seboj. Včasih pa sta nam kuharja postregla tudi z njihovimi specialitetami. Ena izmed njih se je imenovala »dalbat«. To je nekakšna leča v omaki in riž. Bilo je kar okusno. Res pa je, da na taki višini in ob takšnih naporih človek kljub zadostni količini hrane, hitro izgublja težo. Sam sem ob tej odpravi shujšal deset kilogramov.

Zaradi utrujenosti, ki jo povzročata tudi redke zrak, človek sploh ne čuti potrebe po hrani. Velikokrat smo se morali prav prisiliti, da smo kaj pojedli. To je bilo še bolj očitno pozneje, ko smo se vzpenjali še više.

Delo življenje: In potem?

Aleš Miklavčič: Imeli smo tudi težave. Kar nekaj članov odprave je zbolelo. Proti koncu smo le štirje lahko normalno delali. Kamičar, Rožman in jaz smo se odpravili postavljati prvi višinski tabor. Ta leži na višini 6400 metrov. S seboj smo nesli vse potrebno: spalne vreče, posode, hrano...

Aleš Miklavčič – vrnitev z zadnje-
ga poskusa vzpona na Čo Oju

Prvi višinski tabor izpred šotora naše odprave

Do te višine ni bilo snega in do tu sem bil obut v Alpinine čevlje.

Delo življenje: Pa zopet skreniva s poti. Reciva nekaj o Alpininih čevljih.

Aleš Miklavčič: Alpina je bila naš sponzor za obutev. Tako je celotna odprava imela nizke pohodniške Alpinine čevlje. Za zahtevnejše vzpone smo imeli Alpinine gorske čevlje. Z njimi sem hodil in se pripravil že pred odpravo. Imel sem jih tudi za vse aklimatizacijske vzpone. In kot sem že rekel do prvega višinskega tabora.

Delo življenje: In kako so se obnesli?

Aleš Miklavčič: Zase lahko rečem, da zelo dobro. Bili so udobni, nudili so potrebno zaščito, dober oprijem s tlemi. Vso pot, ki sem jo prehodil z njimi, nisem dobil niti enega žulja. A po tako dolgi in zahtevni hoji se vsak čevljev obrabi. Tudi ti so že kar lepo izdelani. Mislim pa, da bodo za kakšno slovensko turo še zdržali. Ob tej priložnosti bi se Alpinizacija srca zahvalil za njen sponzorski prispevek. S čevlji sem res zadovoljen.

Delo življenje: Vrniva se nazaj na vašo pot.

Aleš Miklavčič: Na višini 6400 m smo postavili tabor, prespali in se vrnili v bazo. To je nujno zaradi aklimatizacije, to je privajanje telesa na redkejši zrak. Res pa je tudi, da je bil naš bazni tabor postavljen na taki višini, ko niti sestop nižje ni omogočil prave regeneracije. Kot zanimivost lahko povem, da je utrujenost zaradi redkega zraka tako velika, da smo višinsko razliko npr. med prvim in drugim višinskim taborom, ki je bila 700 metrov, premagovali štiri do šest ur. Razmislite, koliko časa bi dobro kondicijsko pripravljene fantje za tak vzpon rabili pri nas.

A vrniva se na pot. Čez nekaj dni sva z Davom Karničarjem odšla postavljat drugi bazni tabor. Prespala sva na prvem. Naslednji dan sva se napolnila naprej. Oba sva se namenila prismočiti z vrha Čo Ojuja. Na žalost pa sem jaz zatajil ...

Delo življenje: Po vsem, kar sva se zdaj pogovarjala, ne verjamem, da je bilo ravno tako. Kaj se je zgodilo?

Aleš Miklavčič: Za smučanje so potrebni posebni turni smučarski čevlji.

Ko sem jih obul in se z njimi odpravil v goro, so me začeli tiščati v nartu. Po eni uri hoje so mi noge povsem otrdele, začelo me je zebsti, sploh jih nisem več čutil. In na ljubo svojih nog sem se odločil, da grem nazaj. Karničar je potem sam odšel naprej in postavil drugi tabor. Tretjega je potem na višini 7500 metrov uredil Viki Grošelj. Grošlju je na koncu edinemu uspelo priti na vrh. Z njega je prismočal do prvega višinskega tabora, do koder je bil sneg.

Delo življenje: Ste potem še poskušali?

Aleš Miklavčič: Ko je človek tako blizu, ne odneha kar tako. Na drugem višinskem taboru me je čakal kolega Brajnik. Naslednji dan sva se nameravala povzpeti do tretjega višinskega tabora. Ponoči je začel pihati močan veter. Šotor se nama je dobesedno lepil na obraz. Okrog naju je strašno bučalo. Dopoldne se je sicer prikazalo sonce, toda veter ni pojenjal. Sklenili smo, da nima smisla vztrajati na tej višini, ki že sama po sebi izčrpa, zato sva se vrnila v bazo.

Delo življenje: Je bila odločitev, da se vrneta, težka?

Aleš Miklavčič: Saj nisva odnehal. Hotel sem le nekaj postanka in počitka. Sklenil pa sem, da bom poskusil še enkrat. Tokrat z Rožmanom, ki je bil še pri volji, da se povzpneva na vrh.

Delo življenje: In sta to tudi naredila?

Aleš Miklavčič: Sva. A zgodilo se je isto. Ko sva prišla v drugi višinski tabor, je bil krasen sončen dan. Kot bi ga narisal. Čez noč pa se je spet obrnilo. Veter je pihal s tako močjo, da naju je kar prekopicovalo po tleh. Sneg je raznašalo vsepovsod. Toda nisva hotela odnehati. Čakala sva do popoldneva, potem pa smo se skupaj z ostalimi odločili, da pospraviva tabor in odideva nazaj.

Delo življenje: Je bila to dokončna odločitev, slovo od misli, da bosta stopila na vrh?

Aleš Miklavčič: Da, tako je. To so težki trenutki. Občutil sem neko razočaranje, toda tako pač je. Izgleda, da naju gora ni pustila k sebi. Tolažil pa sem se tudi s tem, da sem kljub temu, da nisem prišel na vrh, doživel veliko lepega in

pridobil mnogo izkušenj. Te bom lahko uporabil kasneje. Toda kljub temu: manjka jagoda na vrhu smetane ...

Delo življenje: To je bila velika izkušnja. Kaj pa v bodoče? Se boste še preizkušali na takih vzponih?

Aleš Miklavčič: Himalaja me je navdušila. Takoj, ko bodo dopuščale finančne možnosti, ko bomo dosegli dogovor v družini ... Upam, da že naslednje leto. Govori se tudi, da bo policija leta 2003 organizirala še eno podobno odpravo. Zagotovo se bom prijavil na razpis.

Delo življenje: Imate kakšne posebne želje. Kam vas vleče?

Aleš Miklavčič: Najprej v Himalajo. Tam je ostal še nek dolg... Rad bi šel tudi v Ande.

Delo življenje: Taka odprava traja kar lep čas. Življenje se povsem spremeni, vse je drugače. Tudi o najlepših trenutkih se niste mogli odločiti. Kot ste rekli: »Vse je bilo najlepše.« Toda kljub temu, gotovo ste pogrešali družino, domače ...

Aleš Miklavčič: Zadnje dni, ki smo jih prebili v Katmanduju, sem komaj čakal, da grem domov. Zelo sem že pogrešal domače. Tudi prej. Vedno, ko sem se spomnil na ženo in svoja sinova, se mi je pred očmi pokazala slika, ko pridem na Brnik in mi pritečejo v objem.

In res je bilo lepo, ko sem se vrnil. Na Brniku me je pričakala kar lepa družina. Žena, fanta, starši, prijatelji... V šali sem dejal, da sem dobil dva klope, ker sta se me sinova tako držala.

Zaključek: Z Alešem Miklavčičem sva se pogovarjala še o marsičem. Koliko lepih vtisov, spominov in koliko dogodkov nosi v sebi tak človek. In nekaj lepega, nepozabnega, novega, kar sama brez takih srečanj ne bi nikoli razumela, da vsak tak razgovor tudi meni. Delček tega sem skušala vnesti tudi v ta zapis. Toda taka doživetja, v dveh urah razgovora, ujeti v besede ter spraviti vse to na papir ... Za to je premalo prostora, časa in sposobnosti. To, če sploh kdo, lahko naredi le tisti, ki je to doživel. To pa je Aleš Miklavčič. Hvala za odgovore, hvala za nova spoznanja in podarjen čas. Veliko lepega in sreče še naprej. In nasvidenje ob naslednjem vzponu.

Jožica Kacin

Izšel Slovenski pravopis 2001 –
Pri njem je od
priprave do
izida s strokovnim
delom sodelovala
tudi naša rojakinja
Ljudmila Bokal

Kot že veste, je pred kratkim – po skoraj štiridesetih letih izšel novi Slovenski pravopis. Osrednjo vlogo pri tem je imel znani jezikoslovec Jože Toporišič z uredniškim odborom, to je skupino vrhunskih strokovnjakov za to področje. Slovenski pravopis 2001 je sicer nastal kot rezultat raziskovalnega dela Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramova. V skupini redaktorjev je sodelovala tudi naša rojakinja profesorica specialistka leksikologinja Ljudmila (roj. Stanonik) Bokal.

Sicer sta izdajatelj pravopisa Slovenska akademija znanosti in umetnosti in Znanstvenoraziskovalni center SAZU, tiskala pa ga je Mladinska knjiga. Udeležil sem se tiskovne konference, ki je bila v okviru knjižnega sejma v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Prvi urejeni nauk o pisavi imamo Slovenci v Bohoričevi slovnici (1584), že od 17. stoletja pa so pravopisna pravila tudi v predgovorih k raznim knjigam, npr. pri Janezu Svetokriškem (1961). Pravopisni del imajo prav tako vse pomembnejše slovnice od Pohlina (1768) prek Kopitarja (1808) in Janežiča (1854) do Škrabčevega slovnicega orisa (1893). Vlogo pravopisa so deloma opravljali tudi številni slovarji od Megiserjevega (1592) do Pleteršnikovega (1894, 1895).

Prvi samostojni pravopis smo dobili konec preteklega stoletja (Fran Levenc, 1899); drugi mu je sledil po enaindvajsetih letih (Anton Breznik, 1920), tretji po petnajstih (Anton Breznik in Fran Ramovš, 1935), četrti po petnajstih (SAZU, 1950), peti po dvajsetih (SAZU, 1962). Šesti pravopis je nastajal razmeroma dolgo: predlog pravil zanj je izšel po devetnajstih letih (1981), po še devetih letih prihaja ponovna izdaja Pravil in slovarski del.

Nejko Podobnik

Sejem smučarske obutve v Žireh

Kot vsako leto je bil smučarski sejem organiziran tudi v Družbenem domu Partizan. Iz slike se vidi, da se nad slabim obiskom organizatorji niso mogli pritoževati.

Spomenik prvemu direktorju Tovarne športne obutve – Alpine v Žireh? Zakaj pa ne!

Z naklonjenostjo sem v zadnji številki glasila Delo življenje (39, št. 4, oktober 2001) prebrala predlog sedanjega direktorja mag. Martina Kopača, o uvedbi priznanja za delavce v tovarni z imenom »Delavec meseca« v tovarni Alpina v Žireh. Predlog me je spomnil na nekdanje udarnike (tudi v Alpini, in moj oče je bil med njimi!), kar seveda ni nič narobe. Morda je bila ravno ta reminiscenca vzrok, da je iskra preskočila nazaj. Ob direktorjevi napovedi vsakoletne prireditve »Dan Alpine« in podelitvi »Zlatega čevljevca« in drugih priznanj za izjemne dosežke, se mi je namreč nenadoma utrnula misel, ali ne bi bilo primerno, da bi Alpina poklonila primerno znamenje v obliki plošče s primernim napisom in pro-

filom glave ali samo glavo, doprnski kip ali kako drugo simbolično obeležje prvemu direktorju žirovske Alpine Vinku Govekarju (1911–2000).

To bi bila lepa opora spominu mladim generacijam, ki tega imenitnega moža ne bodo več poznali v živo. Zamišljena ideja bi požlahtila notranjost in okolje Alpine in Žirov sploh.

Predsodek, da se spomeniki postavljajo le kulturnikom, seveda nima nobene podlage, saj je to pogosto le prepozna oddolžitvev in priznanje za njegovo ustvarjalnost. Pokojnemu prvemu direktorju Alpino s(m)o Žirovci vedno izkazovali veliko spoštovanje, zakaj ga ne bi tudi v taki plemeniti obliki prenesli v spomin prihodnjim rodovom!

dr. Marija Stanonik

Žirovski borci še vedno praznujejo 23. oktober in vsako leto v tem času pripravijo srečanje borcev jurišnega bataljona

Borci Jurišnega bataljona se vsako leto zberejo pri Županu na Dobračevi.

Občina Žiri, občinska organizacija Zveze borcev narodno osvobodilne borbe Žiri in Muzejsko društvo Žiri so 20. oktobra letos priredile proslavo ob 60. letnici ustanovitve osvobodilne fronte Slovenije, 10. obletnice osvoboditve Slovenije in 58. obletnici odhoda Nemcev iz Žirov. Združena je bila s slikarsko razstavo Janeza Jana, ki je praznoval 85. letnico.

6. decembra 1944 je poveljstvo 31. divizije v gostilni »Pri županu« na Dobračevi v Žireh. ustanovilo najprej jurišno četo, pozneje bataljon. Še bivša Krajevna skupnost Žiri je Jurišnemu bataljonu podelila v Žireh domicil, na Županovo hišo pa pritrčila spominsko ploščo z letnico 1944–1969 in z napisom, da je bil v tej hiši leta 1944 ustanovljen jurišni bataljon 31. divizije.

V ta spomin se še živeči borci jurišnega bataljona zberejo vsako leto v oktobru na srečanju na kraju, kjer je bil bataljon ustanovljen. Srečanja se vsako leto udeleži tudi njihov prvi komandant Ivan Leban. Letos je bilo živih še štiri-deset jurišnikov, srečanja pa se je udeležilo dvajset borcev.

Ob 11. uri smo se zbrali v gostilni Pri županu in z nekdanjimi borci poklepetali tudi člani naše organizacije zveze borcev.

Ob 14. uri smo se skupaj z njimi in še drugimi gosti udeležili proslave pri Muzeju v Žireh.

Slovesnosti so se udeležili mnogi gostje. Slavnostni govornik je bil državni sekretar na Ministrstvu za kulturo Ciril Baškovič.

Janez Jan – likovna razstava ob 23. oktobru in njegovi 85. letnici. Odlomek iz zapisa Staneta Kosmača

Ko večino v njegovih letih že zapuščajo življenjske moči. Janez Jan ustvarja s polno paro, z energijo dvajsetletnega mladeniča. Njegov svet je pokrajina in domačije, ki ga obkrožajo, cvetlična tihožitja, kjer je po mojem mnenju najmočnejši, pa tudi podobe, v katere vnese določene literarne vsebine humornega značaja. Ne gre prezreti njegovega ciklusa podob iz vojnih časov, v katerih je prikazal vso tragiko in herojstvo mladih domoljubov – partizanov, ki so se uprli okupatorju.

Žirovci praznujemo 23. oktober kot neuradni praznik naše prejšnje krajevne skupnosti, od 1995 dalje pa občine. Za 23. oktober kot občinski praznik smo se odločali celo na referendumu. Kar 1028 Žirovcev je bilo za to, da praznik 23. oktober ostane. Ta datum se je že nekako prijel in čas, ko so pridelki pospravljeni in se narava pripravlja k počitku, je najlepši za praznovanje.

Na proslavi smo podelili tudi priznanje in zahvale. Območno združenje Zveze borcev Škofja Loka je za požrtvovalno delo podelilo priznanje našemu praporščaku Janku Šubicu. Naša občinska organizacija pa je podelila zahvale Zlatku Padovcu, Andreju Nagliču, Pavlu Cigaletu, ter Ribiški in Lovski družini Žiri, vsem za vzorno vzdrževanje spomenikov.

Likovno razstavo Janeza Jana in njegovo delo nam je predstavil akademski slikar Stane Kosmač, ki je razstavo tudi uradno odprl.

Anka Jan

Hospis prihaja tudi v Žiri

Ko se moje življenje meri samo še v mesecih, tednih, dnevih, urah ... Želim živeti brez bolečine in samote, ampak z dostojanstvom. Pomagajte mi, dajte mi roko, vaše razumevanje, vašo ljubezen, potem pa pustite, da v miru odidem in pomagajte moji družini, da bo razumela.

Smrt je, čeprav nam je velikokrat težko sprejeti, nekaj naravnega. Smrt je tako rekoč del naših življenj.

HOSPIS – slovensko društvo za celotno skrb umirajočega bolnika in nje-

govo družino, se želi predstaviti tudi v Žireh. Strokovnjaki iz vseh področij bodo prihajali k nam in nam z lepimi predavanji razširili naše obzorje duha, razblinili tabu smrti. Naučili nas bodo kako lahko pomagamo, če se to zgodi v naši družini, pri prijateljih ali sorodnikih.

Začetek predavanj bo 7. januarja 2002 in bo sedem tednov, vsak ponedeljek od 17. do 20. ure.

Predavanja bodo prirejena tako, da jih razume vsakdo, povejo in naučijo nas veliko. Cena za sedem predavanj je 15.000 tolarjev, plačilo bo možno v dveh obrokih.

Milena Miklavčič

Sašo Jereb evropski podprvak

Evropsko mladinsko prvenstvo v judu je potekalo od 16. do 18. novembra 2001 v Budimpešti. Udeležilo se ga je štiristo tekmovalk in tekmovalcev iz dvainštiridesetih držav. Med njimi je bilo tudi sedem

slovenskih reprezentantov v vseh sedmih kategorijah.

V kategoriji do 73 kg je Slovenijo zastopal Sašo Jereb iz Žirov, sicer član Judo kluba Olimpija. V Budimpešti se je srečal s predstavnikom Romunije, Bolgarije, Nizozemske, Belorusije, ki jih je premagal še pred iztekom predvidenega časa. V finalu pa ga je premagal izkušenejši in starejši ruski tekmovalec.

Za Slovenijo je bil to odličen uspeh. Vesel je bil Sašo, trener Olga in selektor Škraba. Tudi v Žireh so ga sprejeli privrženci judo kluba in prijatelji. Pozdravil ga je tudi župan Žirov Bojan Starman.

Mrakar Anton

Študenti so se preselili v nove prostore – Novost; medse so sprejeli tudi dijake

Poleg domačih, so se odprtja novih prostorov udeležili tudi predstavniki iz sosednjih študentskih klubov. Foto: Polona Mrakar

V letošnjem letu smo tudi člani Kluba žirovskih študentov pridobili nove klubske prostore. Že dalj časa smo si načrtovali nekaj podobnega. Nismo pa našli prave lokacije in prostora. V klubu smo ustanovili posebno ekipo, ki je prevzela skrb za to področje.

Prejšnji prostori nad Društvom upokoencev so postali premajhni za nov način delovanja kluba. Letos smo namreč v klub sprejeli tudi dijake, ki jim bodo deležni istih ugodnosti kot študenti. S tem se je število članov kluba bistveno povečalo.

Naši prostori so sedaj v kletnih prostorih (pod Železnino) v Zadržnem domu v Žireh. V obnovo smo vložili kar nekaj časa, predvsem veliko finančnih sredstev. Prostor je bilo treba povsem preurediti, od elektrike, ogrevanja in na koncu nakupa opreme. Lotili smo se dela. Belili, polagali ploščice in vse ostalo in v dobrih dveh mesecih delo tudi dokončali.

Uvedli smo tudi uradne ure. To je velika sprememba. V času uradnih ur lahko člani izkoriščajo ugodnosti, ki jih nudi klub. Možno je kopiranje, saj je ves čas v prostorih tudi nadzorni, ki članom nudi vse ugodnosti. Možno je kopiranje, uporaba treh zelo zmogljivih računalnikov z dostopom do interneta, člani lahko po znižani ceni kupijo karte za kino, smučarske karte ... itd.

Novi prostori so velika pridobitev za mnogo mladih, ki si želijo popestriti in zlasti poceniti šolanje in študij. Prav zato vse tiste študente in dijake, ki še niste včlanjeni v klub, vabimo, da se nam pridružite. Vse to lahko storite ob uradnih urah. S seboj prinesite potrdilo o šolanju in sliko, če nimate izkaznice.

Uradne ure so v sredo in petek od 17. do 21. ure in v soboto od 10. do 20. ure ter v nedeljo od 17. do 20. ure.

Miha Mlinar

Ana Kosmač druga v skupni uvrstitvi evropskega prvenstva v plezanju

Ana Kosmač je v soboto in nedeljo, 8. in 9. decembra v Birminghamu v Angliji uspešno zaključila letošnjo plezalno sezono. V kategoriji starejših deklic je osvojila prvo mesto in v skupni uvrstitvi dosegla odlično drugo mesto. Evropsko prvenstvo v plezanju obsega šest tekem. Ana je dvakrat zmagala, in sicer v Italiji in v Angliji. Je tudi štirikratna državna prvakinja. Obiskuje osmi razred in pravi, da se bo naslednje leto poskušala pomeriti tudi v članski konkurenci.

J.K.

Slovenska moška atletska sezona kronana z ekipo medaljo na svetovnem prvenstvu. Velike zasluge zato imata tudi Žirovca Peter Lamovec in Matic Mlinar

Atletska sezona, ki se je uradno končala s podelitvijo priznanj najboljšim tekmovalcem in trenerjem v Čatežkih Toplicah, je bila za žirovske tekače nadvse uspešna. Pika na »i« je prav gotovo prva osvojena ekipna bronasta medalja v moški kategoriji na svetovnem prvenstvu. V ekipi Slovenije v gorskem teku sta tekmovala tudi naša tekača Peter Lamovec in Matic Mlinar. Na prvenstvu je prvič nastopila tudi mladinka Nela Mlinar ter pripomogla k ekipnemu devetemu mestu.

Ne smemo pozabiti tudi na Marka Šubica, ki je dobro nastopil na evropskem prvenstvu za člane. Prvenstvo je bilo na Krvavcu.

Poleg številnih tekmovalcev v tujini, predvsem v Avstriji in Italiji, smo se udeležili še dvajsetih domačih tekem v krosu, gorskem teku, uličnem teku in teku na atletski stezi.

V prihajajoči sezoni bi želeli izboljšati pogoje na trening, saj nas čakajo pomembni nastopi v tujini: igre mladih v Schwarzwald in Bellunu, tekmovalje za Grand prix na Aljaski, svetovno in evropsko prvenstvo ter še marsikaj.

Za slovensko ekipo v gorskem teku so v letošnjem letu nastopali in skupno vsak v svoji kategoriji zasedli naslednja mesta: Peter Lamovec, Erika Mlinar, Nela Mlinar,

Slovenska mladinska ekipa po nastopu na svetovnem prvenstvu v italijanskih Arta Termah. Peter Lamovec in Matic Mlinar sta tretja in četrta od leve proti desni.

2. mesto; Matic Mlinar in Meta Sporiš, četrto mesto; Matjaž Kosmač in Irena Eniko, 5. mesto in Marko Šubic v članski ekipi, 6. mesto.

Uspešna atleta sta tudi Cene Šubic in Miha Vehar, ki pa nastopata za Železničarski atletski klub Ljubljana. Cene Šubic tekmuje v državni ekipi v krosu.

Borut Malavašič

Dogodki v sliki

Po lanskem navdušenju za gledališke abonma za odrasle, so v Žireh pripravili tudi otroški abonma. Fotografija je z lutkovne predstave Šivilja in škarjice.

Primorsko gledališče iz Nove Gorice se je predstavilo z igro Cirila Kosmača, Tistega lepega dne. Toliko igralcev, pa tudi slikovite scene, na Žirovskem odru že dolgo ni bilo.

Letos je otroke v kino dvorani v Žireh obiskal sv. Miklavž. S skromnim darilom je obdaril vsakega, ki je prišel k njemu. Prišli so tudi parkeljci. Najbolj nagajive so ujeli in jih naložili v svoj koš. Kam so jih odnesli, ne vemo. Pa tudi ni važno. Mi smo pridni. Te pa pustijo parkeljci čisto pri miru.

»Ne postajamo pametni od tega, kar smo slišali, temveč od tega, kar smo doživeli.«

Karl Gloersen

Tega se močno zaveda gospa Irena Rakovec-Poljanšek, profesorica angleškega jezika na Osnovni šoli v Žireh, ki je v dneh od 27. do 31. oktobra 2001 spremljala naše otroke na dolgem in napornem potovanju v London.

Organizacijo in vodenje je prevzela turistična organizacija Twin iz Ljubljane, ki ima s tovrstnimi potovanji otrok že kar nekaj izkušenj. Za naše otroke pa je bilo to prvo večje potovanje brez spremstva staršev, zato smo gospe Ireni še toliko bolj hvaležni, ker se zavedamo, kakšno veliko odgovornost je prevzela s to odločitvijo.

Ko pa so se otroci srečno vrnili, navdušeni od prekrasnih doživetij, so bile vse naše skrbi poplačane.

Starši otrok, ki so potovali v London

Rojakinja Tončka Stanonik se predstavlja z novo knjigo

»Hotela sem napisati lepo mladinsko zgodbo,« je povedala Tončka Stanonik.

Tončka Stanonik, diplomirana slavistka, lektorica, urednica in pisateljica, je žirovska rojakinja, ki že dolgo živi in dela v Ljubljani. Širšemu krogu se je prvič predstavila leta 1994 s Pravljico o Sanjavki in Modrecu. Sledili sta še dve pravljici, zadnje delo pa so bile Podobe iz čipkaste preje. Že tedaj smo se spraševali, kdaj lahko izpod njenega peresa pričakujemo še kaj. Nič ni obljubljala, prav tako pa ni rekla, da ne bo več pisala.

In letošnjo jesen smo z veseljem ugotovili, da se je Tončka spet opogumila in napisala zgodbo. Sanje s šolskega avtobusa na nas s svojo lepo besedno govorico popeljejo v svet mladosti, njenih nadlog in lepot. Jedro pripovedi je Zala, ki se zaljubi v svojega profesorja. V dogajanje pa je ves čas vpleten avtobus, s katerim so se dijaki iz doline vozili v šolo.

Knjigo je Tončka Stanonik ob pomoči Milene Miklavčič, ki je vodila

pogovor, Žirovcem predstavila 16. novembra v Galeriji v Žireh. »Hotela sem napisati lepo mladinsko zgodbo,« je povedala. Da ji je to tudi uspelo, so potrdili nekateri, ki so zgodbo že prebrali. Med njimi je bil tudi profesor in publicist Miha Naglič, ki je dejal: »Take prijazne knjige že dolgo nisem bral.«

Sanje s šolskega avtobusa pa ima jo še eno posebnost, ki družijo Žiri in Žirovce. Izdala jo je založba Pegaz Internacional, ki jo vodi Ignac Naglič, prav tako naš rojak. Akademski slikar Stane Kosmač je poskrbel za ilustracije in oblikovanje.

In kot zanimivost. Stane in Tončka sta bila tudi gimnazijska sošolca. Skupna vožnja z avtobusom, lepi, pa tudi težki trenutki v razredu; prav gotovo je nekaj utrinkov iz teh doživetij hote ali nehoti vpletenih tudi v Tončkini zgodbi.

Jožica Kacin

Predstavitve knjige Rafka Terpina

30. novembra je bila v Žireh predstavitve knjige linorezov akademskega slikarja iz Idrije Rafaela Terpina, na temo stare Idrije, ki jih je tokrat izdal v posebni knjigi.

Žirovska predstavitve štiriin-sedemdeset linorezov sodi v sklop

stalnega sodelovanja žirovskih in idrijskih kulturnikov, ki jim je skupna težnja za ohranitev starega lepota in zato dragocenega za ljudi z obeh strani, ki pa so še danes prometno zelo slabo povezani.

Nejko Podobnik

Kolofon

»DELO ŽIVLJENJE« je glasilo Alpine, d.d., Žiri. Ureja ga uredniški odbor: Jana Erznovnik, Slavko Kristan, Jana Peternel, Ivo Pivk, Rada Žakelj, Jožica Kacin – glavna in odgovorna urednica. Fotografije: J. Kacin. Naklada: 2.020 izvodov. Tisk: Gorenjski tisk, Kranj